

สารนิพนธ์

เรื่อง ภาพสะท้อนสังคมประเทศเกาหลีใต้จากตัวละคร ผ่านภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal

โดย

นางสาวภัสวดี วิฑูฒิสักดิ์

รหัสนักศึกษา 05580566

สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เรื่องภาพสะท้อนสังคมประเทศเกาหลีใต้จากตัวละคร ผ่านภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450109 การศึกษาเอกเทศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากผู้ช่วยศาสตราจารย์สรรเสริญ สันติธัญวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ขอขอบคุณเพลลิสต์ Peaceful Guitar ของ Spotify ที่ช่วยสร้างสมาธิในการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบคุณหนังสือทุกเล่ม และขอขอบคุณความพยายามของตนเองจนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าสารนิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาสังคมประเทศเกาหลีใต้ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

นางสาวภัสวดี วิฑูฒิกัตต์

ชื่อเรื่องสารนิพนธ์	ภาพสะท้อนสังคมประเทศเกาหลีใต้จากตัวละคร ผ่านภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal
ผู้เขียน	นางสาวภัสวดี วิฑูฒิกศักดิ์
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สรรเสริญ สันติธนะวงศ์
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์เรื่องภาพสะท้อนสังคมประเทศเกาหลีใต้จากตัวละคร ผ่านภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพสะท้อนสังคมเกาหลีทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ และศึกษาลักษณะนิสัยตัวละครที่ถูกหล่อหลอมจากสภาพสังคมที่ปรากฏในภาพยนตร์ โดยศึกษาผ่านแนวคิดต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อสังคม วัฒนธรรม โลกทัศน์ และวิถีชีวิตของคนเกาหลี

ผลการศึกษาพบว่า สังคมของเกาหลีใต้เป็นสังคมแบบชายเป็นใหญ่ เช่น อิทธิพลจากลัทธิขงจื้อที่ทำให้ครอบครัวของชาวเกาหลีเป็นไปตามระเบียบแบบแผน หัวหน้าครอบครัว หรือคนในองค์กรต่าง ๆ มีอำนาจสูงสุดในบ้าน ทุกคนต้องเคารพเชื่อฟัง ค่านิยมด้านการทำงานเพราะเกาหลีเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญในการทำงานจึงเน้นทำงานหนัก ทุ่มเทให้กั้งงานเพื่อจะเป็นที่ยอมรับในสังคมซึ่งต้องใช้ความขยัน และเวลาพิสูจน์เพื่อพิสูจน์ตนเอง และระบบเศรษฐกิจของเกาหลีใต้เป็นแบบทุนนิยมที่ให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ ให้ความสนใจในค่านิยมทางด้านวัตถุ ส่วนลักษณะตัวละครที่ถูกหล่อหลอมจากสภาพสังคมจะเห็นได้ว่ากระบวนการทางสังคมมีผลทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพตามแนวทางที่สังคมต้องการโดยมีองค์กรที่ทำหน้าที่ขัดเกลาทางสังคมที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ครอบครัว กลุ่มเพื่อน ศาสนา และสื่อมวลชน เป็นต้น

คำสำคัญ: ภาพสะท้อนสังคม, ตัวละคร, ภาพยนตร์, ประเทศเกาหลีใต้

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อ.....	ข
สารบัญ	ค
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	2
1.5 วิธีการศึกษา.....	2
1.6 ขั้นตอนการดำเนินงาน	2
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
2.1 แนวคิดทางสังคมและทฤษฎีสังคม	3
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังคม	4
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับศาสนาและความเชื่อในประเทศเกาหลีใต้	6
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
บทที่ 3 แนวคิดและค่านิยมในสังคมเกาหลี	12
3.1 สังคม และวัฒนธรรมในเกาหลี	12
3.2 เศรษฐกิจ.....	18
บทที่ 4 ภาพสะท้อนสังคมเกาหลีใต้ และลักษณะนิสัยตัวละครที่ถูกหล่อหลอมจากสภาพสังคม	20
4.1 วิเคราะห์ผ่านตัวละครคิมชอกกู.....	20
4.2 วิเคราะห์ผ่านตัวละครซึงยอล.....	22
4.3 วิเคราะห์ผ่านตัวละครยูจียอน	22
4.4 วิเคราะห์ผ่านตัวละครเลขาฮเยจิน	23
4.5 วิเคราะห์ผ่านตัวละครคานัน	24
4.6 วิเคราะห์ผ่านตัวละครนายมินซู.....	24

บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผลการศึกษา	25
บรรณานุกรม	27
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	29
แบบโอบนสิทธิ์ภาคินพนธ์	30

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ภาพยนตร์เป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทสำคัญและทรงพลังที่สุดในบรรดาสื่อทั้งหมด สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการให้ความรู้ รวมไปถึงเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ (รศ.ปิยกุล เลาวัณย์ศิริ, 2550) อีกทั้งสื่อภาพยนตร์ยังมีหน้าที่เป็นกระจกสะท้อนสังคม สิ่งที่ภาพยนตร์นำเสนอ นั่นคือสังคม สังคมเป็นอย่างไร สื่อสะท้อนออกมาอย่างนั้น และสื่อภาพยนตร์ยังเหมือนโคมไฟที่ส่องสว่างซึ่งกันและกันให้กับสังคมและมวลชนด้วย (รศ.รักษานต์ วิวัฒน์สินอุดม, 2550)

Perfect Proposal เป็นหนึ่งในภาพยนตร์สยองขวัญจากเทศกาล Asian Fear Fest 2015 เทศกาลหนังสยองขวัญเอเชียแห่งปีทางช่อง Thrill เขียนบทและกำกับโดย ยุนแจกู วัย 51 ปี ซึ่งมีผลงานภาพยนตร์ที่ได้รับกระแสตอบรับอย่างดี ได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงรางวัลภาพยนตร์จากงานประกาศรางวัล Blue Dragon Film Awards 2551 สาขาบทภาพยนตร์ยอดเยี่ยม และงานประกาศรางวัล Grand Bell Award 2553 สาขาบทภาพยนตร์ยอดเยี่ยม ผลงานของยุนแจกู ส่วนใหญ่เป็นภาพยนตร์แนว Thriller เช่น เรื่อง seven days (2007), Secret (2009) เป็นต้น โดยภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal ยุนแจกูได้อิงเรื่องราวมาจาก La Femme de paille 1964 (Woman of Straw)

สังคมแบบทุนนิยมเป็นสังคมที่เน้นการลงทุนและแสวงหากำไร กฎเกณฑ์ต่าง ๆ จึงถูกเสรีภาพและลัทธิบริโภคนิยมปลดปล่อยกฎเกณฑ์ต่าง ๆ สู่เสรีเพื่อรับใช้เป้าหมายของตนเอง คือ การแสวงหากำไรภายใต้ระบบการแข่งขัน (ธเนศวร์ เจริญเมือง, 2560) สังคมของเกาหลีใต้ มีความเติบโตและขยายตัวอย่างรวดเร็วของคนระดับชนชั้นกลาง ซึ่งมารองรับกับเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและการค้าที่ขยายตัว คนหนุ่มสาวรุ่นใหม่มุ่งหน้าเข้าสู่งานภาคอุตสาหกรรมการค้า และบริการอย่างขนานใหญ่ ส่วนคนชราเกษียณอายุหรือวัยกลางคนขึ้นไปก็ได้รับการจ้างงานอย่างดีในภาคงานบริการ เช่น ทำความสะอาดสถานที่ พนักงานรักษาความปลอดภัย ทำอาหาร ค้าขาย พนักงานขับรถ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม สังคมเกาหลียังคงมีความเครียดสูงจากการทำงานและวัฒนธรรมการใช้ชีวิต (วิชัย แสงดาวฉาย, 2555)

ภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal เป็นภาพยนตร์ที่สะท้อนสังคมเกาหลีซึ่งเป็นสังคมแบบทุนนิยม ที่ให้ความสำคัญเรื่องผลประโยชน์ คนแต่ละคนไม่มีความจริงใจต่อกัน มีการตอรอง สร้างผลกำไรจากคนอื่นให้ตัวเองว่ากันด้วยเล่ห์เหลี่ยมการเอารอดเอาเปรียบ “ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นเรื่องราวของผู้หญิงคนหนึ่งที่ต้องทำงานในบาร์หาเงินใช้หนี้แทนเพื่อนสนิทที่ก่อหนี้ไว้ ด้วยภาระหนี้สินบีบบังคับ ทำให้เธอต้องตกลงใจเข้าไปสมัครเป็นผู้ดูแลมหาเศรษฐีคนชราที่แลกกับเงินตอบแทนก้อนโตแต่

นั่นกลับเป็นเพียงจุดเริ่มต้นของเรื่องราวทั้งหมด เมื่อเธอได้พบกับซิงยอล ลูกชายนอกสมรสของคิมชอกกู และได้ตกลงทำสัญญาลับร่วมกัน เพื่อแลกกับมรดกจำนวนมหาศาลทำให้อดไม่ได้ที่จะตกกระไดพลอยโจนไปกับสัญญาที่ไร้ช่องโหว่” จากภาพยนตร์แสดงให้เห็นถึงความต้องการของตัวละคร อีกทั้งตัวละครแต่ละตัวยังมีปมปัญหา ในขณะเดียวกันตัวละครก็สะท้อนภาพสังคมในแง่มุมต่าง ๆ ที่สำคัญ แสดงให้เห็นถึงภาพสะท้อนของสังคมที่เปลี่ยนแปลงเป็นแบบทุนนิยมที่มีผลประโยชน์เป็นใหญ่ และไม่มีความไว้เนื้อเชื่อใจ

ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องนี้เพราะเห็นถึงเนื้อหาที่สะท้อนภาพสังคมเกาหลีได้อย่างน่าสนใจ โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตัวละครซึ่งสะท้อนได้อย่างมีมิติ และจากการดำเนินเรื่องของภาพยนตร์ที่มีไม่ซับซ้อนแต่เต็มไปด้วยความลึกลับระทึก ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาภาพสะท้อนของสังคมเกาหลีผ่านตัวละครดังกล่าวจากภาพยนตร์เรื่องนี้

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาภาพสะท้อนสังคมเกาหลีที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal

1.2.2 เพื่อศึกษาลักษณะนิสัยตัวละครที่ถูกหล่อหลอมจากสภาพสังคม

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 เพื่อให้ทราบภาพสะท้อนสังคมเกาหลีที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal

1.3.2 เพื่อให้ทราบว่าสังคมสามารถหล่อหลอมลักษณะนิสัยของตัวละครได้อย่างไร

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ศึกษาสภาพสังคมในสังคมเกาหลี

1.4.2 ศึกษาสภาพสังคมผ่านตัวละครในภาพยนตร์

1.5 วิธีการศึกษา

1.5.1 ศึกษาสภาพสังคมของประเทศเกาหลีใต้

1.5.2 ศึกษาภาพสะท้อนสังคมผ่านตัวละคร

1.5.3 รวบรวมเอกสาร และข้อมูลที่ได้

1.5.4 วิเคราะห์ และเรียบเรียงผลการศึกษา

1.6 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.6.1 ศึกษาสภาพสังคมของประเทศเกาหลีใต้ ด้านสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ

1.6.2 รวบรวมข้อมูลสภาพสังคมของประเทศเกาหลีใต้ผ่านตัวละคร

1.6.3 วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “ภาพสะท้อนสังคมประเทศเกาหลีใต้จากตัวละคร ผ่านภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยยึดแนวความคิดที่เกี่ยวข้องเป็นตัวตั้ง และใช้ข้อมูลจากหนังสือเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นเอกสารประกอบการค้นคว้า สามารถแบ่งออกได้ดังนี้

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทางสังคมและทฤษฎีสังคม

จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์ (2540) เขียนหนังสือเรื่อง “การกระทำทางสังคม” ให้ความหมายแนวคิดทางสังคมว่าเป็นความคิดของมนุษย์โดยมนุษย์และเพื่อมนุษย์ ความคิดที่มนุษย์ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นมา จะกระทำโดยคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ กรณีที่คิดคนเดียวก็ต้องเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นด้วย แม้ไม่ยอมรับทั้งหมดก็อาจยอมรับเพียงบางส่วน ความคิดนั้นจึงคงอยู่ได้

อาจารย์วราคม ทีสุภะ (2525) เขียนหนังสือเรื่อง “ความคิดทางสังคมและทฤษฎีทางสังคมวิทยา” ให้ความหมายแนวคิดทางสังคมว่าเป็นความคิดของมนุษย์ เกิดจากการรวมกันเป็นกลุ่มเป็นก้อนของมนุษย์ เป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์โดยทั่วไป และปัญหาที่ประสบ ความคิดนี้เป็นที่ยอมรับกันในหมู่มนุษย์ ไม่สูญหาย มีการสืบความคิดกันต่อไป

Emory Bogardus (2504) เขียนหนังสือเรื่อง “The development of social thought” ได้ให้ความหมายแนวคิดทางสังคมว่าเป็นความคิดเกี่ยวกับการสอบถามหรือปัญหาทางสังคมของบุคคลต่าง ๆ ไม่ว่าจะในอดีตหรือปัจจุบัน เป็นการคิดร่วมกันของเพื่อนหรือผู้ที่อยู่ในความสัมพันธ์ เป็นความคิดของแต่ละคนและของกลุ่มคน ในเรื่องรอบตัวมนุษย์ ซึ่งมนุษย์ของสังคมแต่ละยุคแต่ละสมัยก็ต้องคิด เพื่อหาทางแก้ปัญหาหรือทำให้ปัญหาบรรเทาลง ความคิดความอ่านที่ได้ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นมาแล้ว และใช้การได้ดี ก็ จะได้รับการเก็บรักษาสืบทอดจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง

จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์ (2552) เขียนหนังสือเรื่อง “สังคมวิทยา” ให้ความหมายทฤษฎีสังคมว่าเป็นคำอธิบายเรื่องของคนและความสัมพันธ์ระหว่างคนตามหลักเหตุผล และความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ของคน หรือระหว่างคนต่อกัน คนต่อกลุ่ม คนต่อสภาพแวดล้อม อย่างมีระบบจนสามารถพยากรณ์ได้

Jame Miley ให้ความหมายทฤษฎีสังคมว่าโดยทั่วไปความพยายามที่จะอธิบายส่วนหนึ่งส่วนใดของสังคม (Social life) ถือได้ว่าเป็นทฤษฎีสังคม”

Henry P Fairchild ให้ความหมายทฤษฎีสังคมนิยมว่า “ทฤษฎีสังคมนิยม คือ การวางนัยทั่วไปหรือข้อสรุปที่ใช้ได้ทั่วไป เพื่ออธิบายปรากฏการณ์สังคมอย่างใดอย่างหนึ่ง”

จากการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีสังคมนิยมข้างต้น ทำให้รู้ว่าทฤษฎีสังคมนิยมคือปรากฏการณ์สังคมอย่างใดอย่างหนึ่งตามหลักเหตุผล แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของปรากฏการณ์สังคมนั้น รวมไปถึงคำอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างคนต่าง ๆ จะต้องเป็นไปตามหลักเหตุผล มีระบบระเบียบพอที่จะเป็นฐานในการพยากรณ์เรื่องทำนองเดียวกันในอนาคตได้

ทฤษฎีทางสังคมนิยมมีความคล้ายกับแนวคิดทางสังคม ที่เกี่ยวข้องกับคนและความสัมพันธ์ระหว่างคน รวมทั้งระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อม แต่ก็มีความแตกต่างกันที่แนวคิดเป็นความคิดที่มนุษย์ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหา และต้องเป็นที่ยอมรับ ส่วนทฤษฎีเป็นข้อความที่เป็นไปตามหลักเหตุผล มีระบบและพยากรณ์ปรากฏการณ์ในอนาคต

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังคม

การขัดเกลาทางสังคม เป็นศัพท์ทางสังคมวิทยา ในขณะที่วิชามานุษยวิทยาใช้คำว่า การปลูกฝังทางวัฒนธรรม (enculturation, นียพรรณ วรณศิริ, 2540 : 70) มีความหมายว่า กระบวนการทางสังคมกับทางจิตวิทยาซึ่งมีผลทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพตามแนวทางที่สังคมต้องการ การขัดเกลาทางสังคมทำให้มนุษย์เปลี่ยนแปลงจากสภาพสัตว์ตามธรรมชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีวัฒนธรรม การขัดเกลาทางสังคมเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนถึงตาย โดยมีองค์กรที่ทำหน้าที่ขัดเกลาทางสังคม ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ครอบครัว สถานศึกษา กลุ่มเพื่อน สำนักงานหรือองค์กรที่บุคคลสังกัดอยู่ สถาบันทางศาสนา และสื่อมวลชน

การขัดเกลาทางสังคมมีความหมาย 2 นัยด้วยกัน (จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์ และคณะ, 2540 : 43)

1.) เป็นการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม โดยเหตุมนุษย์ทุกคนไม่มีความรู้เรื่องวัฒนธรรมติดตัวมาแต่กำเนิด เช่น การใช้ภาษาพูด การอ่านเขียนหนังสือ มารยาททางสังคมหรือระเบียบประเพณีต่าง ๆ การขัดเกลาทางสังคมจึงเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรม ที่ทำให้มนุษย์ได้เรียนรู้วัฒนธรรมดังกล่าว และสามารถปฏิบัติตัวให้เข้ากับสังคมได้ถูกต้อง เช่น การได้รับการแนะนำสั่งสอนเรื่องภาษา ทำให้มนุษย์สามารถพูดภาษาติดต่อกันได้ การเรียนรู้มารยาทในการรับประทานอาหารได้ถูกต้อง

2.) เป็นการพัฒนาบุคลิกภาพของสมาชิกในสังคม สังคมแต่ละแห่งมีวัฒนธรรมไม่เหมือนกัน มนุษย์ในแต่ละสังคมจึงมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน เช่น คนไทยมีบุคลิกภาพยิ้มง่ายอ่อนโยนและเคารพอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่ กระบวนการขัดเกลาทางสังคมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพมากกว่าสภาพทาง

ธรรมชาติ เช่น เด็กไทยโดยทั่วไปจะมีลักษณะรูปร่างหน้าตาคล้ายกัน แต่การแสดงออกไม่เหมือนกันทุกคน เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีผู้ใหญ่เอาใจใส่ดูแลอบรมสั่งสอนอยู่เสมอ จะมีกิริยามารยาทเรียบร้อยและพูดจาไพเราะกว่าเด็กที่ถูกปล่อยปละละเลยไม่มีใครเอาใจใส่ดูแล เป็นต้น

ฟองพันธุ มณีรัตน์ (2529 : 151-152) ชี้ให้เห็นว่า ปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้หรือการขัดเกลาทางสังคมมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมได้ โดยยกตัวอย่าง เด็กผู้หญิงคนหนึ่งซึ่งเกิดจากแม่ปัญญาอ่อน หุนหวนและเป็นใบ้ ไม่ทราบว่าเป็นพ่อเด็ก เด็กอยู่กับแม่ตามลำพังและถูกตายายกักตัวไว้ในโรงนา เด็กคนนั้นไม่มีโอกาสติดต่อสัมพันธ์กับใคร โดยเฉพาะไม่มีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมกับแม่ได้เลย จนมีผู้มาพบเด็กคนนั้นเมื่อเธออายุได้หกขวบครึ่ง แต่ดูคล้ายเด็กอายุหกเดือน ยังพูดไม่ได้ ได้แต่แสดงกิริยาท่าทาง และทำเสียงอู้อี้ มีอาการกิริยาหวาดผวาและดุร้ายเหมือนสัตว์ หลังจากนั้นนำเด็กคนนี้มาฝึกฝนอบรม พบว่าเธอสามารถพัฒนาตัวเองไปได้รวดเร็วจนมีพัฒนาการทางสังคมสมวัย การที่เด็กสามารถเรียนรู้ได้เป็นเครื่องพิสูจน์ว่า การที่เด็กขาดความสามารถต่าง ๆ เนื่องจากขาดการติดต่อสัมพันธ์และการขัดเกลาทางสังคม ไม่ได้เกิดจากความบกพร่องของสมองและจิตใจแต่อย่างใด

การขัดเกลาทางสังคมสามารถทำได้ 2 ทาง (จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ, 2540 : 43-44) คือ การขัดเกลาทางสังคมโดยทางตรง เช่น การที่พ่อแม่ฝึกอบรมเด็กให้รู้จักพูด รู้จักกิริยามารยาททางสังคม ครูอาจารย์สอนหนังสือนักเรียนและนักศึกษาให้มีศิลปะวิทยาการต่าง ๆ รวมทั้งให้ทำหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดี เป็นต้น

การขัดเกลาทางสังคมโดยทางอ้อม เช่น การได้เข้าไปฟังอภิปราย ฟังปาฐกถา ทำให้ได้รับความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ การอ่านหนังสือตามห้องสมุด การฟังวิทยุ การดูโทรทัศน์และภาพยนตร์ก็เป็นหนทางที่จะทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระเบียบต่าง ๆ ในสังคม นอกจากนี้ การเข้ากลุ่มเพื่อนทั้งในที่ทำงานและในสถานศึกษาก็ล้วนช่วยให้เกิดการปรับตัวและพัฒนาบุคลิกภาพได้

จุดมุ่งหมายของการขัดเกลาทางสังคม เพื่อปลูกฝังระเบียบวินัยขั้นพื้นฐานของสังคม ซึ่งเป็นการสร้างระเบียบวินัยในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตตลอดจนถึงการอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติ เช่น รู้จักใช้ห้องน้ำห้องส้วม จนกระทั่งถึงรู้จักใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่สลับซับซ้อน ความมีระเบียบวินัยจำเป็นต้องมีการปลูกฝังให้แน่นแฟ้นจนเป็นนิสัยถาวรในตัวบุคคล

ปลูกฝังความมุ่งหวังของชีวิตที่กลุ่มเห็นว่ามีความคุณค่า หรือที่พึงปรารถนา เช่น การยึดมั่นในคำสั่งสอนทางศาสนา หรือการพยายามฝึกฝนตนเองให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อความสำเร็จในชีวิต เป็นแรงบันดาลใจให้บุคคลเข้าสู่กระบวนการขัดเกลาทางสังคม

สอนให้บุคคลรู้จักบทบาททางสังคม (social role) เพื่อให้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ได้ถูกต้อง การสอนให้รู้จักบทบาททางสังคม รวมตลอดไปจนถึงให้รู้จักทัศนคติต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนบทบาทที่สมาชิกในสังคมพึงมี ตามสถานภาพ ตำแหน่งหรือบทบาทที่แตกต่างกันออกไป เช่น บางคนเป็นทหาร เป็นครูอาจารย์ เป็นตำรวจ บางคนเป็นนักศึกษา เป็นต้น แต่ละสถานภาพหรือตำแหน่งทางสังคมที่ ยกตัวอย่าง ต่างก็มีบทบาทเฉพาะที่ต้องอาศัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคม มนุษย์ก็จะเรียนรู้บทบาทต่าง ๆ ของตน และเข้าใจบทบาทของบุคคลอื่นในแต่ละสถานการณ์ด้วย ซึ่งจะทำให้ความสัมพันธ์กันของสมาชิกในสังคมดำเนินไปได้อย่างราบรื่น

สอนให้มีความชำนาญและทักษะต่าง ๆ ที่สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้ มีการเตรียมตัวในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ทักษะต่าง ๆ เป็นเงื่อนไขสำคัญยิ่งสำหรับการเข้าไปมีส่วนร่วม ในกิจกรรมทางสังคมของบุคคล ในสังคมประเพณี ทักษะต่าง ๆ ถูกกระบวนการขัดเกลาทางสังคมโดย ธรรมชาติโดยการถ่ายทอดอยู่แล้วในวิถีชีวิตประจำวัน บุคคลมีการเรียนรู้จากประเพณี ดังนั้น ทักษะหรือ ความชำนาญเฉพาะด้าน อาจไม่มีความจำเป็นมาก ซึ่งต่างจากบุคคลที่อยู่ในสังคมสมัยใหม่ที่ทักษะความ ขำนาญการเฉพาะด้านมีความจำเป็นมาก และบุคคลที่ต้องการมีความเชี่ยวชาญทางด้านนั้น จะต้องเข้ารับ การอบรมสั่งสอนจากสถาบันที่เป็นศูนย์กลางที่ทำหน้าที่ดังกล่าว ได้แก่ สถาบันการศึกษา เป็นต้น

โดยสรุป อาจกล่าวได้ว่า โดยรวมแล้ว หน้าที่ของการขัดเกลาทางสังคม (function of socialization) มีเป้าหมายใหญ่อยู่ 2 ประการ คือ

1.) Objective function เป็นการหน้าที่ของการขัดเกลาทางสังคมที่ตอบสนองความต้องการหลักของสังคม ได้แก่ ถ่ายทอดวัฒนธรรม ระเบียบ แบบแผน ความเชื่อ และค่านิยมต่าง ๆ ทางสังคม เพื่อให้มีการต่อเนื่องของโครงสร้างและกระบวนการต่าง ๆ ของสังคมเพื่อเป็นการควบคุมทางสังคม หรือ การควบคุมพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น บทบาทหรือแบบแผนความสัมพันธ์ของมนุษย์ให้อยู่ในกรอบที่สังคม คาดหวังและต้องการ

2.) Subjective function เป็นการหน้าที่ของการขัดเกลาทางสังคมที่ตอบสนองความต้องการเชิงอัตวิสัย (มุมมองหรือความคิดเห็นของบุคคล) หรือของปัจเจกบุคคลนั้น ๆ

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและความเชื่อในประเทศเกาหลีใต้

ประเทศเกาหลีใต้ไม่มีศาสนาประจำชาติ และประชาชนมีอิสระในการนับถือศาสนาในปี ค.ศ. 2005 ประชากรเกาหลีใต้เกือบครึ่งหนึ่งเป็นอศาสนา ส่วนที่เหลือส่วนใหญ่เป็นชาวพุทธหรือคริสต์ ต่อมา ในปี ค.ศ. 2007 ได้มีการสำรวจสำมะโนประชากร พบว่าร้อยละ 29.2 นับถือศาสนาคริสต์ (ในจำนวนนี้เป็นโปรเตสแตนต์ร้อยละ 18.3 และคาทอลิกร้อยละ 10.9) รองลงมาคือร้อยละ 22.8 นับถือศาสนาพุทธ

2.3.1 ศาสนาอิสลาม

ศาสนิกของศาสนาอิสลามเข้าสู่เกาหลีครั้งแรกในคริสต์ศตวรรษที่ 7 รวมทั้งลัทธิเกิดใหม่อย่าง ลัทธิช็อนโด และลัทธิว็อนบุล ทั้งยังมีการปฏิบัติศาสนกิจในลัทธิเชมัน ลัทธิดั้งเดิมของเกาหลีก่อนรับศาสนาอื่น ซึ่งนับถือเทพเจ้าผู้สร้างคือ ฮวันอิน (คือ พระอินทร์ในพุทธศาสนา) ทั้งได้รับการนับถือในกลุ่มชาวคริสต์ทั้งคาทอลิกและโปรเตสแตนต์ด้วย ศาสนาอิสลามเคยเข้ามามีอิทธิพลในดินแดนเกาหลีตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 7 ในยุครัฐเหนือใต้แต่ผู้สืบเชื้อสายได้หันไปนับถือศาสนาพุทธหรือเชมันแทน เนื่องจากเกาหลีขาดการติดต่อกับโลกอาหรับ ปัจจุบันจากการเผยแพร่ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20 มีชาวมุสลิมสัญชาติเกาหลีได้ราว 30,000 ถึง 35,000 คน ขณะที่อิสลามิกชนส่วนใหญ่ราว 100,000 คนในเกาหลีได้เป็นแรงงานชาวต่างชาติ อาทิ บังกลาเทศ และปากีสถาน

2.3.2 ศาสนาคริสต์

ศาสนาคริสต์เป็นศาสนาที่มีขนาดใหญ่ที่สุดและมีศาสนิกมากที่สุดในเกาหลีใต้ มีศาสนิกชนราว 13.7 ล้านคน โดยประชากรราวสองในสามนิยมเข้าโบสถ์โปรเตสแตนต์ และประชากรร้อยละ 23 นิยมเข้าโบสถ์ของโรมันคาทอลิก อย่างไรก็ตามในช่วงปี ค.ศ. 1980 ศาสนิกชนเข้าโบสถ์โปรเตสแตนต์ลดลง เพราะการขยายตัวของนิกายโรมันคาทอลิก แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นเกาหลีใต้ถือเป็นประเทศที่มีการส่งมิชชันนารีออกเผยแพร่ศาสนาเป็นอันดับสองของโลกรองจากสหรัฐอเมริกา

2.3.3 ศาสนาพุทธ

พุทธศาสนาเข้ามาเป็นครั้งแรกในสมัยสามอาณาจักร โดยเข้ามาที่อาณาจักรโคกูรยอเป็นแห่งแรก ตามมาด้วยอาณาจักรแพกเจ และซิลลาเป็นที่สุดท้าย บทบาทของพุทธศาสนาในสมัยนี้จะมีทั้งในระดับรัฐและระดับชาวบ้าน กล่าวคือในส่วนของระดับรัฐนั้น ทางแพกเจได้ใช้พุทธศาสนาเป็นเครื่องมือในการเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับญี่ปุ่น โดยได้ส่งสมณทูต และพระไตรปิฎกไปเผยแพร่ในญี่ปุ่น จึงเป็นเหตุให้ญี่ปุ่นรู้จักพุทธศาสนาเป็นครั้งแรกนับแต่บัดนั้น หรือในสมัยซิลลาที่งานทางศิลปกรรมส่วนใหญ่จะออกไปทางพุทธเสียโดยมาก เช่น วัดพุทธกุกซา (Bulguksa) ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อในปัจจุบัน

แนวคิดของพุทธศาสนา

1. พุทธศาสนาให้ความสำคัญแก่การรวมกันเป็นหนึ่งเดียว ทุกสิ่งสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยสร้างเอกภาพภายในชาติขึ้น
2. คติพุทธสอนในเรื่องของหลักเหตุผล หรือเหตุปัจจัย คือสิ่งที่เกิดขึ้นย่อมมีเหตุปัจจัยอย่างใดหรือหลายอย่าง

3. พุทธศาสนาในเกาหลีเป็นนิกายฝ่ายเหนือแบบมหายาน คือมีการยกย่องกษัตริย์เปรียบประหนึ่งพระพุทธเจ้าหรือพระโพธิสัตว์ที่ผู้ยากลำบากไม่ทอดทิ้งประชาชนผู้ยากไร้ช่วยเหลือให้รอดพ้นทุกข์ภัย

4. คติพุทธแนะแนวทางแห่งการพ้นทุกข์ หรือให้มีความสุข

เมื่อวังกอนสถาปนาราชวงศ์โครยอแล้ว ด้วยภูมิหลังของวังกอนที่คุ้นเคยกับพระในพุทธศาสนานิกายซ็อน (หรือนิกายเซ็น) วังกอนจึงประกาศให้พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำรัฐในที่สุด เมื่อเป็นเช่นนั้นบทบาทของพระสงฆ์จึงมีมาก เช่น การแต่งตั้งพระสงฆ์ให้เป็นที่ปรึกษาส่วนตัวของกษัตริย์ หรือ การสอบเข้ารับราชการของพระสงฆ์ที่ลือไปกับการสอบของฝ่ายพลเรือนที่เน้นขงจื้อเป็นหลัก และจากการที่มีอภิสิทธิ์ของพระมาก เช่น การเก็บภาษีเองได้ การช่อกสุ่มกำลังคน จึงเป็นการเปิดโอกาสให้พระสามารถเข้ามาเล่นการเมืองได้ เช่น การก่อกบฏของพระมโยของในสมัยของพระเจ้าอินจง (Injong 1122-1146) จึงทำให้ส่วนกลางเริ่มเข้ามาควบคุมศาสนามากขึ้น

พุทธศาสนาเริ่มถูกสันคลอนจากการเข้ามาของราชวงศ์หยวน กล่าวคือ พวกมองโกลได้นำเอาลัทธิขงจื้อใหม่ (Neo-Confucian) ของจูซี (Chu Hsi) ที่เป็นการผสมความรู้เชิงอภิปรัชญาเข้าไปเพื่อเสริมลัทธิขงจื้อเดิมให้มีน้ำหนักมากขึ้นเข้ามาเผยแพร่ในคาบสมุทร ผลสุดท้ายจึงเกิดความคิดที่ต่อต้านพุทธศาสนา เมื่ออีซองกเย (Yi Seong-gye) ทำการยึดอำนาจและสถาปนาราชวงศ์ใหม่แล้ว ด้วยความที่พระเจ้าแทโจ (อีซองกเย) มีแนวความคิดที่ต่อต้านพุทธศาสนา และเลื่อมใสในลัทธิขงจื้อใหม่มาก่อนหน้า จึงประกาศให้ลัทธิขงจื้อใหม่เป็นลัทธิความเชื่อประจำรัฐ และส่งผลถึงการวางโครงสร้างทางการเมืองที่อิงกับคติขงจื้อใหม่นี้ เช่นการให้ความสำคัญกับขุนนาง เพื่อมาถ่วงดุลอำนาจกับกษัตริย์เพื่อให้กษัตริย์อยู่ในกรอบของคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น

2.3.4 ลัทธิขงจื้อ

ขงจื้อเป็นนักปราชญ์ที่มีชื่อเสียงในจีนเป็นผู้สั่งสอนและเขียนตำราในสมัยที่ขงจื้อมีชีวิตไม่ได้ถือว่าการคำสอนนั้นเป็นศาสนา แต่หลังจากที่ขงจื้อสิ้นไป ผู้ที่ศรัทธาในคำสอนมีมากขึ้นจึงเกิดเป็นลัทธิ หรือศาสนาขงจื้อ หลักแนวความคิดของขงจื้อแบ่งระบบความคิดได้หลายส่วน หากเป็นระบบความคิดเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว ขงจื้อมีแนวความคิดที่ว่า ครอบครัวเป็นรากฐานของสังคม ครอบครัวจึงเป็นหน่วยของสังคมที่สำคัญที่สุด ทุกคนต่างมีหน้าที่ความรับผิดชอบของตัวเอง สังคมจะดีได้หากมีครอบครัวที่ดี ความกตัญญูกตเวทิตะ บุตรควรมีความกตัญญูจากใจจริง มีความนอบน้อม การบูชาบรรพบุรุษก็เป็นหนึ่งในหลักของขงจื้อ หลักในการปกครอง ขงจื้อได้เขียนไว้ว่าหากรัฐบาลจะต้องสละอย่างใดอย่างหนึ่งให้เลือกสละทหารเป็นอย่างแรก รัฐบาลต้องทำให้ประชาชนเชื่อและศรัทธา ผู้มีอำนาจต้องมีความเด็ดขาด รู้จัก

ใช้อำนาจ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนในการปกครองคน ต้องมีศีลธรรม มีความยุติธรรม ขงจื้อได้เคยอธิบายไว้ว่า ความยุติธรรมเป็นบรรทัดฐานของศีลธรรมซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินชีวิตของสังคม ต้องรู้จักให้อภัยกัน ต้องรู้จักประเมินตนเอง เรื่องที่ตัวเองทำได้ก็ควรทำ เรื่องที่ทำได้ก็ควรยกให้คนอื่นทำ ในเรื่องของแนวคิดเรื่องความตาย ขงจื้อมิได้พูดถึงโลกหลังความตายหรือโลกหน้า แต่ขงจื้อเชื่อว่ามีสวรรค์ เบื้องบนคอยสอดส่องดูแล เราอยู่ “ผู้ใดทำผิด สวรรค์ย่อมลงโทษ” หลายคนคงเคยได้ยินประโยคนี้ ซึ่งนี้เป็นหลักคุณธรรมของขงจื้อ ระบบคุณธรรมนี้มาจากความเชื่อโบราณของชาวจีนที่ว่า มีสวรรค์อยู่เหนือโลกมนุษย์คอยดูแลปกป้องมนุษย์ กษัตริย์ เป็นโอรสของสวรรค์ หากไม่ประพฤติตนให้อยู่ในศีลธรรม สวรรค์ก็จะลงโทษ หากทุกคนประพฤติ ปฏิบัติดีในขณะที่มีชีวิตอยู่ สังคมก็จะเกิดความสงบสุข

ศาสนาพุทธและลัทธิขงจื้อ กล่าวได้ว่าว่างอกงามแข่งกันในประเทศเกาหลี โดยช่วงต้นศาสนาพุทธ แ่่งบานจนถึงสมัยอาณาจักรโครยอ ถือเป็นศาสนาของชาติ แต่เมื่อถึงสมัยอาณาจักรโชซอน ลัทธิขงจื้อใหม่ได้เข้ามามีอิทธิพลแทน

และแม้ว่าลัทธิขงจื้อใหม่ในเกาหลีจะล่มสลายไปพร้อมกับ การสิ้นราชวงศ์ แต่แนวคิด หรือคำสอนของลัทธิขงจื้อก็ยังคงมีอิทธิพลในสังคม วัฒนธรรม และจิตใจของชาวเกาหลี

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภาภรณ์ เหลาวงศ์จันทร์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง “จารีตและภาพสะท้อนของผู้หญิงในสังคมเกาหลีในภาพยนตร์เรื่อง Portrait of a Beauty” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงเกาหลีในสมัย โชซอนรวมถึงแนวคิดที่มีผลต่อการกำหนดสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงในยุคสมัยดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่า สังคมเกาหลีในสมัยโชซอนนั้นอยู่ภายใต้ระบบสังคมชายเป็นใหญ่ ซึ่งแนวคิดนี้ได้ถูกสืบทอดจากยุคโบราณมาอย่างยาวนานและฝังอยู่ในแบบแผนปฏิบัติที่มีรากฐานประเพณีทั้งจากความเชื่อ บัญญัติทางสังคมทั้งในรูปของกฎหมาย แบบแผนเชิงจารีตประเพณี แบบแผนปฏิบัติของขงจื้อที่มีการจัดลำดับความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคม รวมถึงจัดผู้หญิงให้อยู่ในกรอบที่ผู้ชายกำหนด และถูกกีดกันออกจากการศึกษา ระบบชนชั้นที่เคร่งครัดของเกาหลีที่มีการจำกัดด้านอาชีพ ผู้หญิงไม่สามารถทำอาชีพที่มีเกียรติสูงในสังคมได้ ไม่สามารถมีความก้าวหน้าทางสังคม เนื่องจากต้องใช้ชีวิตตามชนชั้นที่ตนถือกำเนิด นอกจากนี้ยังรวมไปถึงอิทธิพลจากศาสนาพุทธที่มีคำสอนที่บ่งบอกถึงสถานะทางสังคมของผู้หญิงที่ต่ำกว่าผู้ชาย

กนกกาญจน์ พรหมรส (2559) ได้ศึกษาเรื่อง “ภาพสะท้อนสังคมประเทศเกาหลีใต้ผ่านภาพยนตร์เรื่อง Train to Busan” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพสะท้อนสังคมของประเทศเกาหลีใต้ผ่านภาพยนตร์ Train To Busan ซึ่งเป็นภาพยนตร์ที่นำเสนอสังคม และปัญหาต่างๆของประเทศเกาหลีใต้

เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในเกาหลีใต้ ทั้งด้านสังคม วัฒนธรรมและ เศรษฐกิจ โดยผู้ศึกษาจะดู ภาพยนตร์ และรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับ สัญญาวิทยา ภาพตัวแทน ทุนนิยม ข้อเสียของทุนนิยม เอกสาร เกี่ยวกับภาพยนตร์ซอมบี้ ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวกับผลเสียของทุนนิยมในเกาหลี เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ ภาพแทนสังคมเกาหลีผ่านภาพยนตร์ Train To Busan ผ่านตัวละคร และสถานการณ์ ผลการวิจัยพบว่า นิสัยของคนรุ่นเก่าและรุ่นใหม่แตกต่างกัน สังคมของเกาหลีใต้เป็นสังคมแบบชายเป็นใหญ่ ระบบ ครอบครัวของเกาหลีใต้ในเมืองจะเป็นครอบครัวเดี่ยว ส่วนนอกเมืองมักจะเป็นครอบครัวขยาย และระบบ เศรษฐกิจของเกาหลีเป็นแบบทุนนิยม ส่วนภาพสะท้อนปัญหาของเกาหลีได้จากมุมมองของผู้กำกับคือ ระบบแบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมอาจส่งผลเสียให้แก่ประเทศในภายหลัง ดังที่ได้เกิดไปแล้วในอดีต ปัญหา เรื่องผู้ชายรังแกผู้หญิง การหย่าร้าง อัตราการแต่งงานและการให้กำเนิดบุตรต่ำ แต่อย่างไรก็ตาม ภาพ สะท้อนก็เป็นเพียงภาพสะท้อน ไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงประเทศเกาหลีใต้ได้ทั้งหมด เพียงแค่ต้องการให้เห็น ถึงแง่มุมบางอย่างเท่านั้น

ธัญธร โอภาสยล (2559) ได้ศึกษาเรื่อง “ภาพสะท้อนปัญหาการทำงานในสังคมเกาหลีจาก ภาพยนตร์เรื่อง 10 Minutes” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในสังคมการทำงานของเกาหลีรวมทั้ง ทักษะคติเกี่ยวกับการทำงานของคนเกาหลีโดยผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ผ่านตัวละคร และฉากต่างๆที่เกิดขึ้นใน ภาพยนตร์ควบคู่กับสภาพสังคมในปัจจุบันของเกาหลี ผลการศึกษาพบว่า ภาพยนตร์เรื่อง 10 minutes ได้ นำเสนอทัศนคติเกี่ยวกับการทำงานของคนเกาหลีว่า การทำงานราชการเป็นงานที่มั่นคงและไม่ต้องไป แข่งขันกับคนอื่นมากนัก และมีเงินพอใช้ทุกเดือนก็พอ และยังได้เห็นการมีความคิดที่จะทำอาชีพตามความ ฝันว่า แม้อาชีพนั้นจะเป็นอาชีพที่มีการแข่งขันสูงอีก ทั้งยังยากลำบากกว่าจะสามารถเข้าทำงานนั้นได้ แต่ ก็เป็นความท้าทายและเต็มใจที่จะทำมากกว่า รวมถึง พบว่าปัญหาในสังคมการทำงานเกิดขึ้นจากทั้ง ทักษะคติเกี่ยวกับการทำงานของคนเกาหลีและลักษณะนิสัย ในการทำงาน

อัจฉรา ขอบชื่น (2559) ได้ศึกษาเรื่อง “จริยศาสตร์กับสังคมเกาหลีในปัจจุบัน ; ผู้อื่นกับการมี ชีวิตรอดของตัวเรากรณีศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Train to Busan” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด ปรัชญาจริยศาสตร์ และวิเคราะห์แนวคิดจริยศาสตร์ที่ปรากฏในภาพยนตร์ Train to Busan โดยศึกษา ค้นคว้าจากแนวคิดปรัชญาจริยศาสตร์และทฤษฎีต่างๆเพื่อรวบรวมข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ โดยผล การศึกษาพบว่าภาพยนตร์ Train to Busan มีเนื้อหาที่สามารถวิเคราะห์ตามแนวคิดปรัชญา จริยศาสตร์ ได้คือ แท้จริงแล้วนั้นเราช่วยเหลือผู้อื่นและเห็นแก่ผู้อื่นจริงหรือไม่ หรือมนุษย์เราแค่เห็นแก่ตัว ซึ่งเป็น สัญชาตญาณการเอาตัวรอดของมนุษย์ทั่วไป มนุษย์ทุกคนย่อมมีแก่นแท้ในตัวเองรวมถึงสัญชาตญาณการ เอาตัวรอดด้วยเช่นกัน เราไม่สามารถสั่งให้ใครทำอะไรหรือฝืนความคิดของมนุษย์ในสังคมได้ ไม่ว่าจะ

เรื่องการเอาตัวรอดตั้งที่ปรากฏในภาพยนตร์ หรือภาพสะท้อนความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ในสังคมโลกาภิวัตน์ในปัจจุบันก็ตาม

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า วัตถุประสงค์ในการทำวิจัยของผู้วิจัยทั้ง 4 ท่าน เกี่ยวข้องกับการศึกษาภาพสะท้อนสังคมในประเทศเกาหลีใต้ผ่านภาพยนตร์ ใช้วิธีการศึกษาแบบทฤษฎีภูมิ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ ข้อมูลจากหนังสือ เว็บไซต์ บทความ และข่าวต่างๆ ได้แก่ ศึกษาริตและภาพสะท้อนของผู้หญิงในสังคมเกาหลีของสุภาภรณ์ เหลาวงศ์จันทร์ (2557) ศึกษาภาพสะท้อนสังคมประเทศเกาหลีใต้ผ่านภาพยนตร์เรื่อง Train to Busan ของกนกกาญจน์ พรหมรส (2559) ศึกษาริตศาสตร์กับสังคมเกาหลีในปัจจุบัน ; ผู้อื่นกับการมีชีวิตรอดของตัวเรากรณีศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Train to Busan ของอัจฉรา ชอบชื่น (2559)

อนึ่งการศึกษาภาพสะท้อนสังคมประเทศเกาหลีใต้ด้านสังคม วัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจจากตัวละครผ่านภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal ยังไม่มีผู้ใดศึกษา ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะศึกษาภาพสะท้อนสังคมประเทศเกาหลีใต้จากตัวละครผ่านภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal

บทที่ 3 แนวคิด และค่านิยมในสังคมเกาหลี

ประเทศเกาหลีใต้เป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างก้าวกระโดด ค่านิยมสังคมในประเทศมีความเป็นชาตินิยมสูง เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม เป็นสังคมที่มีวินัย จากที่เคยเป็นสังคมเกษตรกรรมก็มีการพัฒนากลายเป็นสังคมอุตสาหกรรมที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีระดับสูง ประชากรในประเทศเกาหลีทำงานหนัก และมีการแข่งขันสูง ส่งผลให้เกิดความเครียด ขณะที่แนวคิดของจ็องอึยฮย็องในด้านการทำงาน ด้านครอบครัว วัฒนธรรม ประเพณี และแบบแผนในการดำรงชีวิต รวมถึงระบบสังคมชายเป็นใหญ่ยังมีอิทธิพลหลงเหลืออยู่ในสังคมเกาหลีซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถเห็นได้ผ่านสื่อภาพยนตร์ที่สะท้อนออกมา

ในการศึกษานี้แบ่งการศึกษาสังคมของประเทศเกาหลีใต้ผ่านภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal ออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านสังคม วัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ

3.1 สังคม และวัฒนธรรมในเกาหลี

การเปลี่ยนแปลงค่านิยมของสังคมเกาหลีมีการเปลี่ยนแปลงไปในแนวทางเดียวกับการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของสังคมทั่วโลก สังคมเกาหลีได้มีการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบอุตสาหกรรมโดยเมื่อหลุดพ้นจากความยากจน ค่านิยมของชาวเกาหลีใต้จึงเปลี่ยนแปลงจากค่านิยมที่ยึดมั่นในการเติบโต และความมั่นคงไปเป็นค่านิยมที่หลังวัตถุนิยม(Post-materialistic) ที่ให้ความสำคัญกับความคิดส่วนบุคคลที่แสดงออกถึงความอิสระและสิทธิของตนเองแทนแต่ถึงอย่างนั้นก็ได้ไม่ได้หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงค่านิยมของชาวเกาหลีใต้จะเป็นไปในรูปแบบเดียวกับการเปลี่ยนแปลงค่านิยมที่เกิดขึ้นในมาตรฐานการเปลี่ยนแปลงค่านิยมโลก

ค่านิยมในประเทศกำลังพัฒนาจำนวนมากในสังคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งรวมถึงประเทศเกาหลีใต้ แม้จะอยู่ในระหว่างการเป็นสมัยใหม่ แต่ก็ยังมีคุณลักษณะของความเป็นกลุ่มนิยมอยู่ กล่าวคือ ยังมีความคิดว่าครอบครัวหรือกลุ่มที่ตนสังกัด เช่น บริษัทมีความสำคัญกว่าตนเอง ซึ่งแปลว่ายังคงมีค่านิยมแบบกลุ่มนิยมหลงเหลืออยู่ในสังคมเกาหลีนั่นเอง

3.1.1 ศาสนาและความเชื่อในประเทศเกาหลีใต้

เกาหลีเป็นประเทศที่มีแทบจะทุกศาสนาหลักของโลก ศาสนาในเกาหลี ตามสถิติปี 2015 ประชากรชาวเกาหลี 44 เปอร์เซ็นต์ มีศาสนาที่ตนเองนับถือ เช่น คริสต์ศาสนา, พุทธศาสนา, ลัทธิขงจื้อ,

และศาสนาอิสลาม อยู่ร่วมกันอย่างสันติกับคนทรงเจ้า โดยส่วนมากชาวเกาหลีได้รับอิทธิพลของศาสนาพุทธและลัทธิขงจื้อมากกว่าศาสนาอื่น ๆ ในชีวิตของคนเกาหลีและมากกว่าครึ่งหนึ่งของมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศที่ระบุไว้ว่ามีความสัมพันธ์กับสองศาสนา

พุทธศาสนาเข้ามาถึงเกาหลีเมื่อปี 372 และตั้งแต่นั้นเป็นต้นมามีการสร้างวัดนับหมื่นแห่งทั่วประเทศ เป็นที่ยอมรับว่าเป็นอุดมการณ์ของรัฐในสมัยราชวงศ์โชซอน (ค.ศ. 1392-1910) ขงจื้อถือเป็นหลักจรรยาบรรณที่เน้นความสำคัญของความกตัญญูและการบูชาบรรพบุรุษ ขงจื้อลูกศิษย์ยังเคารพบูชาบรรพบุรุษในความเชื่อที่ว่าวิญญาณของบรรพบุรุษอาจมีผลต่อชีวิตของลูกหลานของพวกเขา และพยายามที่จะหาสถานที่มงคลสำหรับหลุมฝังศพของบรรพบุรุษของพวกเขา

สมัยราชวงศ์โครยอได้ยกย่องศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ ถือได้ว่าเป็นช่วงที่ศาสนาพุทธรุ่งเรืองในคาบสมุทรเกาหลี ก่อนที่จะเสื่อมลงในปลายราชวงศ์โครยอ และลัทธิขงจื้อใหม่เข้ามาแทนที่ โดยลัทธิขงจื้อเปรียบเสมือนเป็นความหวังใหม่ของคนเกาหลีในยุคนั้น เมื่อนายพลลีซอกกเยยิดอำนาจ และสถาปนาราชวงศ์ใหม่แล้ว ด้วยความที่พระเจ้าแทโจ (อีซองกเย) มีแนวความคิดที่ต่อต้านพุทธศาสนา และเลื่อมใสในลัทธิขงจื้อใหม่มาก่อนหน้า จึงประกาศให้ลัทธิขงจื้อใหม่เป็นลัทธิความเชื่อประจำรัฐ และส่งผลถึงการวางโครงสร้างทางการเมืองที่อิงกับคติขงจื้อใหม่

ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกได้เข้ามาสู่เกาหลีจากประเทศจีนผ่านตัวแทนของสายโซซอน ที่ไปเยือนกรุงปักกิ่งและพวกบูโรहितชาวตะวันตกที่ติดตามพวกเขา ชาวโรมันคาทอลิกต้นในประเทศเกาหลีถูกประหาร แต่ศาสนายังคงแพร่ระบาดไปในหมู่คนทั่วไปทั่วประเทศ การโดนประหารของผู้นับถือศาสนาคริสต์โดยกษัตริย์โซซอนทำให้เกาหลีเป็นประเทศที่มีนักบุญคริสเตียนจำนวนมากที่สุดเป็นอันดับสี่ของโลก

ในเกาหลีมีกลุ่มของศาสนาพื้นเมืองเช่นกัน เช่น ศาสนาซอนโดเกียว Won Buddhism และ แดจงเกียว ซึ่งแม้ว่าจะประสบกับความผันผวนในประวัติศาสตร์เกาหลีสมัยใหม่ แต่ก็ยังคงมีบทบาทในการเพิ่มจำนวนผู้ที่มีศรัทธาอยู่ ศาสนาซอนโดเกียวซึ่งก่อตั้งขึ้นบนพื้นฐานของการเรียนรู้ตะวันออก (ดงฮัก) ในศตวรรษที่ 19 โดยถือหลักคำสอนที่ว่า “มนุษย์คือสวรรค์” ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อกระบวนการสร้างความทันสมัยในเกาหลี

นอกเหนือจากศาสนาหลักแล้วชาแมน (คนทรงเจ้า) ยังมีส่วนสำคัญในชีวิตประจำวันของชาวเกาหลี ซึ่งถือเป็นลัทธิที่พยายามที่จะช่วยให้พวกเขาเชื่อมต่อกับโลกฝ่ายวิญญาณและการคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคตของผู้คน ความหลากหลายในการนับถือศาสนาของชาวเกาหลี ทำให้ประเทศเกาหลีได้กลายเป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติหลากหลายทางวัฒนธรรม ดังนั้นประเทศเกาหลีใต้ได้

ปกป้องความหลากหลายทางศาสนาโดยใช้กฎหมายเป็นกลาง โดยชาวเกาหลีมีอิสระที่จะนับถือศาสนาใดก็ได้ตามศรัทธาและความเชื่อของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการนับถือศาสนาที่สำคัญอย่างเช่น คริสต์ศาสนา พุทธศาสนา ลัทธิขงจื้อ และศาสนาอิสลาม หรือ ลัทธิศาสนาพื้นเมืองของชาวเกาหลี แต่จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นทำให้รู้ว่าประเทศเกาหลีได้นั้นถึงแม้จะมีความหลากหลายในการนับถือศาสนา แต่แนวคิดคำสอนของขงจื้อที่ล่มสลายหายไปพร้อมกับการสิ้นสุดราชวงศ์นั้นก็ยังคงหลงเหลืออิทธิพลในสังคม ทั้งการใช้ชีวิต ด้านการทำงาน ด้านครอบครัวมากกว่าความเชื่อของศาสนาอื่น

สังคมของเกาหลีใต้แม้จะมีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันก็ตาม แต่หากมองให้ลึกลงไปกว่านั้น อิทธิพลของลัทธิขงจื้อที่มีการถือปฏิบัติกันมานานตั้งแต่สมัยโครยอ ทำให้คำสอนของขงจื้อกลายเป็นพื้นฐานทางวัฒนธรรมการเมืองในเกาหลีที่สนับสนุนค่านิยมแบบอำนาจนิยม กระบวนการการกล่อมเกลாத่าง การเมืองที่เน้นการยอมรับในอำนาจ และลำดับชั้นในความสัมพันธ์ อนึ่ง ผลจากการรวมศูนย์ อำนาจและการครอบงำของระบบราชการใน สมัยราชวงศ์โชซอน และอิทธิพลของระบอบอำนาจนิยมที่ดำเนินมาอย่างยาวนาน จึงมีส่วนทำให้ชาวเกาหลีต้องคล้อยตามและยอมรับในค่านิยมดังกล่าว เห็นได้จากสังคมเกาหลีที่ยังให้ความสำคัญกับเรื่องของอายุ คนเกาหลีจะแบ่งแยกคนตามตำแหน่งและอายุอย่างเคร่งครัด ผู้น้อยจะเคารพผู้ใหญ่ และผู้ที่มีอายุน้อยจะให้ความเคารพยำเกรงผู้ที่มีวุฒิสูงกว่า

3.1.2 ความคิดเรื่องความจงรักภักดี และความกตัญญู

ความคิดเรื่องความจงรักภักดี และความกตัญญูเป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมที่มีมาช้านานในสังคมเกาหลีใต้ ซึ่งในทศวรรษที่ 1970 ในยุคของรัฐบาลปาร์คจงฮีที่มีการสนับสนุนเรื่องความเป็นสมัยใหม่ ความคิดเรื่องจงรักภักดี และความกตัญญูนับว่าเป็นข้อยึดถือปฏิบัติที่ถูกเน้นย้ำเป็นพิเศษในการระดมพล (mobilization) ประชาชนในโครงการแห่งชาติที่เชื่อความเป็นสมัยใหม่ดังกล่าวในสมัยโชซอนซึ่งนับถือลัทธิขงจื้อเป็นลัทธิชาติ ความจงรักภักดี และความกตัญญูคือคุณค่าที่สำคัญยิ่ง คาดได้ว่าผู้คนในทุก ๆ ชั้นซึ่งรวมถึงชนชั้นเจ้าขุนมูลนายยังบัน มีความคิดลึกซึ้งในเรื่องคุณค่าของความจงรักภักดีและความกตัญญู เมื่อสิ้นสุดยุคราชวงศ์โชซอนและเข้าสู่ยุคอาณานิคมญี่ปุ่น จวบจนเมื่อประกาศอิสรภาพในปี 1945 และกระทั่งสังคมเกาหลีใต้เข้าสู่สังคมสมัยใหม่ คุณค่าทางลัทธิขงจื้อในอดีตที่ยึดถือความจงรักภักดี และความกตัญญูนี้ก็ได้รับโอกาสในการปลูกฝังขึ้นอีกครั้งในสมัยของรัฐบาลปาร์คจงฮี เพื่อสร้างความเป็นสมัยใหม่อย่างราบรื่นแล้วรัฐบาลปาร์คจงฮีจำเป็นต้องรวมจิตใจประชาชนให้เป็นหนึ่งเดียว แล้วระดมประชาชนให้เข้าร่วมโครงการเพื่อความเป็นสมัยใหม่ รัฐบาลปาร์คจงฮีได้สร้างคุณค่าในการจงรักภักดีต่อชาติ และกตัญญูต่อบุพการีเป็นด้านหน้า และโน้มน้าวให้ประชาชนทุกคนกระทำตามนโยบายที่รัฐบาล

เผยแพร่ด้วยความยินดี ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่า ความคิดเรื่องความจงรักภักดี และความกตัญญูนั้น ด้านหนึ่งคือคุณค่าทางลัทธิขงจื้อ ส่วนอีกด้านหนึ่งคือคุณค่าที่สร้างขึ้นใหม่ในสังคมเกาหลีใต้ในทศวรรษที่ 1970 (พรรณนิภา ซอง, 2559 : 73)

3.1.3 ค่านิยมเรื่องครอบครัว

สังคมเกาหลีใต้เป็นสังคมหัวหน้าครอบครัวที่ให้ความสำคัญกับฝ่ายชายเป็นลักษณะพิเศษเฉพาะ กล่าวคือ เป็นสังคมที่มีเพศชายเป็นตัวแทนของแต่ละครอบครัว การสืบทอดตระกูลจากเพศชายเป็นสำคัญ การใช้ชีวิตในครอบครัวมีครอบครัวฝ่ายชายเป็นหลัก และแม้แต่การใช้ชีวิตประจำวันเองก็ยิ่งให้ความสำคัญกับเพศชายมากกว่าเพศหญิง ผลลัพธ์ดังกล่าวก่อให้เกิดการแบ่งแยกระหว่างเพศทั้งที่มองเห็นได้และมองไม่เห็นขึ้นในสังคมเกาหลีใต้ปัจจุบัน

แนวคิดนิยมบุตรชาย

ในสังคมเกาหลีใต้มีแนวคิดนิยมบุตรชายที่แข็งแกร่งซึ่งแนวคิดนี้มาจากลักษณะเฉพาะของสังคมดั้งเดิม โดยสังคมดั้งเดิมในความคิดชาวเกาหลีใต้เน้นความจริงแล้วคือสังคมโซซอนตอนปลายช่วงหลังศตวรรษที่ 17 เพราะในสังคมโซซอนตอนต้น หรือสังคมโครยอซึ่งเป็นสังคมก่อนหน้าโซซอนไม่ค่อยมีจุดเหมือนใดที่คล้ายกับสังคมเกาหลีใต้ในปัจจุบัน

สังคมโซซอนเลือกลัทธิขงจื้อใหม่ให้เป็นลัทธิของชาติเพื่อยุติความสัมพันธ์กับสังคมโครยอ โดยมีการจัดระบบการใช้ชีวิตในสังคมใหม่ทั้งหมด รวมถึงครอบครัวให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของลัทธิขงจื้อ รูปแบบการใช้ชีวิตในครอบครัวเองก็ถูกจัดให้ตามแนวคิดลัทธิขงจื้อ หนึ่งในปรากฏการณ์ที่กระทบการใช้ชีวิตในครอบครัวมากที่สุดคือหลักการการสืบเชื้อสายด้วยเพศชายเป็นหลัก โดยแต่ละบ้านต้องมีลูกชายอย่างน้อย 1 คนเพื่อสืบทอดตระกูล แนวคิดนิยมบุตรชายไม่ได้หายไปง่ายๆแม้สังคมเกาหลีใต้จะผ่านเข้าสู่ความเป็นสมัยนิยมแล้วก็ตาม แต่ด้วยนโยบายที่ควบคุมภาวะการเจริญพันธุ์ที่สูงมากของเกาหลีใต้ทำให้ระดับภาวะการเจริญพันธุ์ลดต่ำลงอย่างรวดเร็วโดยในตอนนั้นสังคมเกาหลีใต้มีภาวะการเจริญพันธุ์ต่ำที่สุดในโลก กล่าวกันว่าสภาวะดังกล่าวทำให้แนวคิดนิยมบุตรชายด้อยลงไปมาก (พรรณนิภา ซอง, 2559 : 124-126)

นักสังคมวิทยาชาวเกาหลีคนกล่าวว่าค่านิยมเกี่ยวกับครอบครัวของคนเกาหลีที่มีมาแต่เดิม คือ 1. การให้มรดกที่ไม่เท่าเทียมกันโดยโน้มเอียงที่จะให้แก่ลูกชายคนโตในอัตราส่วนที่มากกว่า 2. แยกแยะสมาชิกของครอบครัวออกจากคนภายนอก 3. ยึดถือความอาวุโส 4. ผู้นำครอบครัวมีอำนาจสูงสุด สมาชิกของครอบครัวจะต้องสมัคสมานสามัคคีกัน 5. ผู้น้อยจะต้องเคารพหน้าเกรงผู้ใหญ่และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของครอบครัวร่วมกัน จากการยึดถือหลักคำสอนของลัทธิขงจื้อนั้นทำให้ครอบครัวของชาวเกาหลี

เป็นไปตามระเบียบแบบแผนความสัมพันธ์ของสมาชิกของครอบครัวที่พึงปฏิบัติต่อกันอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเคารพนับถือและกตัญญูกตเวทีของลูกต่อบิดามารดาจะปรากฏเด่นชัดทั้งในอดีต กาลจนถึงปัจจุบันแต่เมื่อสังคมเกาหลีเกิดการเปลี่ยนแปลงคนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเมืองและประกอบ อาชีพในงานอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม รวมทั้งต้องติดต่อกับคนทั่วโลก ทำให้การยึดถือหลักของ ขงจื้อและการยอมรับอำนาจของบิดาเปลี่ยนแปลงไปบ้างตามความจำเป็นของสถานการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้น การยอมรับอำนาจของหัวหน้าครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปบ้างตามความจำเป็นของสถานการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้น ทำให้ทัศนคติต่อครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้าง ในแง่ของทัศนคติต่อความเคารพเชื่อฟังและกตัญญู ของลูกต่อพ่อแม่ นั่น คนในยุคใหม่เชื่อฟังพ่อแม่ลดลง ในขณะที่เดียวกัน คนต่างตระหนักถึงการแสวงหา ความสุขสบายของครอบครัวของตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ทัศนคติต่อการเลี้ยงดูพ่อแม่ในยามแก่ชราก็มี แนวโน้มลดลงอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ปัจจุบันคนเกาหลีมีทัศนคติเป็นไปตามลักษณะของปัจเจกชนนิยม มากขึ้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ คนจะคิดถึงตนเองและครอบครัวของตนมากกว่าจะคิดถึงพ่อแม่และ ญาติมิตร

ระบบชายเป็นใหญ่

เมื่อกล่าวถึงค่านิยมของชาวเกาหลีใต้จะเห็นได้ว่าในสังคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อธิปไตย ของลัทธิขงจื้ออยู่ในสังคมประเทศเกาหลีใต้อยู่ภายใต้ระบบชายเป็นใหญ่ (Patriarchy) สืบเนื่องมาจาก ลัทธิขงจื้อได้ครอบงำชาวเกาหลีมาอย่างยาวนาน ผู้ชายจะมีอำนาจกำหนด และควบคุมระบบความเป็นไป ของประเทศชาติเกือบทั้งหมด เป็นเจ้าของอำนาจทางการเมืองและการทหารรักษาความมั่นคง กอปรกับ เกาหลีมีการทำสงครามแย่งชิงอำนาจทั้งภายนอกและภายในอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การบันทึกทางประวัติ ศาสตร์จึงไม่มีการกล่าวถึงผู้หญิงมากนัก ในบันทึกทางประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่กล่าวถึงผู้หญิงในฐานะเพียง สินค้าแลกเปลี่ยนเพื่อเสริมสร้างบารมีให้กับวัฒนธรรมชาย เป็นผู้มีส่วนต่อการสร้างผลประโยชน์ให้แก่ สถาบันชายเป็นใหญ่เท่านั้น (จินทรัตน์ ธรรมวงศ์, 2552: 19)

ระบบชายเป็นใหญ่ไม่ใช่เรื่องแค่เรื่องเพศ แต่เป็นวิถีคิดสาเหตุสำคัญที่กำหนดความสัมพันธ์เชิง อำนาจระหว่างชายหญิงมีลักษณะดังกล่าวคือสังคมใช้เป็นผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิงและ สามารถควบคุมผู้หญิงให้อยู่ภายใต้ความต้องการของผู้ชายทุกๆเส้นทางการอำนาจภายในสังคมอยู่ในมือ ของผู้ชายทั้งหมดอย่างสมบูรณ์ ความสัมพันธ์ทางเพศที่เหลื่อมล้ำทางอำนาจเกิดขึ้นผ่านกระบวนการขัด เกลาทางสังคมของทั้งสองเพศ ทั้งเรื่องบุคลิก บทบาท สถานภาพ เศรษฐกิจ และการศึกษา ซึ่งระบบสังคม ชายเป็นใหญ่ทำให้ความสัมพันธ์ที่เป็นรองของผู้หญิงเป็นเรื่องธรรมชาติ ระบบสังคมชายเป็นใหญ่มี ความสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นกับสถาบันต่างๆทางสังคมไม่ว่าจะเป็นศาสนา นิยายปรัมปรา การศึกษา ด้วย

วิธีการใช้กำลังหรือครอบงำผ่านทางพิธีกรรม ประเพณี กฎหมาย ภาษา กิริยามารยาท ความรู้ และใช้ตำนานเล่าเรื่องความเชื่อเป็นเครื่องมือในการข่มขู่ให้ผู้หญิงมีความกลัว หากปฏิบัติตามก็จะได้รับผลประโยชน์ และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี

วิธีการควบคุมและกดขี่ผู้หญิงหรืออำนาจของผู้หญิง พบว่าในสังคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะถูกสังคมควบคุมผ่านล้าร่างกายมากมายวิธีจะมีวิธีการคือหนึ่งการจำกัดพื้นที่ จะถูกสังคมควบคุมผ่านร่างร่างกายมากมายวิธีจะมีวิธีการคือ (1) การจำกัดพื้นที่ กล่าวคือ พื้นที่ที่เหมาะสมกับผู้หญิงคือบ้าน โดยอ้างเหตุผลว่ามาจากสรีระของผู้หญิง (2) การสร้างมารยาท หรือ ความเป็นกุลสตรี เช่นเรื่อง การรับประทาน การกิน การเดิน การนั่ง การพูด เป็นต้น (3) การมีร่างกายเพื่อรองรับอารมณ์ และตอบสนองความต้องการทางเพศของผู้ชาย (4) ร่างกายที่มีหน้าที่ผลิตลูก กล่าวได้ว่า ผู้หญิงทุกคนต้องมีลูกให้กับสามี ถ้าไม่สามารถมีลูกได้จะเป็นที่รังเกียจของครอบครัวสามี และสังคม (5) กำหนดลักษณะรูปร่างหน้าตาที่สวยงาม คือผู้หญิงจะแต่งหน้า แต่งกาย จนมีการเปลี่ยนแปลงร่างกายของผู้หญิงเพื่อให้สอดคล้องกับความสวยงามที่ผู้ชาย หรือสังคมมอง สังคมได้สร้างระเบียบที่ควบคุมผู้หญิงที่กระทำผ่านร่างกาย ผู้หญิงไม่มีอิสระในการเลือก ไม่มีความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชาย แต่ในขณะที่เดียวกันในระบบสังคมชายเป็นใหญ่ สำหรับผู้ชายสังคมก็คาดหวัง และกดดันผู้ชายเนื่องจากผู้ชายจะต้องกลายเป็นผู้รับผิดชอบเลี้ยงดูครอบครัว ทำให้เกิดความเครียด ซึ่งนำไปสู่การใช้ความรุนแรงในสังคมอีกด้วย แต่ในปัจจุบันผู้หญิงก็ได้รับการยอมรับมากขึ้นในสังคมเกาหลี มีการเพิ่มโอกาสในการศึกษาและการทำงาน การเสนอกฎหมายลดภาระมารดา และสตรีมีครรภ์ แต่ก็ยังคงตกอยู่ในการควบคุมด้านความสวยความงามเนื่องจากระบบชายเป็นใหญ่ได้สร้างความเชื่อที่ว่า คุณค่าของผู้หญิงอยู่ที่ความสวยและความสาว กล่าวคือผู้หญิงต้องสวยเพื่อตอบสนองภาพผู้หญิงในอุดมคติของผู้ชาย ทำให้ผู้หญิงเกาหลีนั้นให้ความสำคัญกับเรื่องภาพลักษณ์เป็นอย่างมาก

3.1.4 ค่านิยมด้านการทำงาน

ค่านิยมของการทำงานของคนเกาหลียึดหลักของขงจื้อซึ่งนอกจากจะมีความสำคัญต่อการจัดระเบียบครอบครัวแล้ว ด้านการทำงานซึ่งสังคมมีขนาดใหญ่มากขึ้น ก็ยังคงใช้คำสอนของขงจื้อที่ว่าด้วยเรื่องการทำงานหนัก การใฝ่รู้ นิยมยกย่องผู้จงรักภักดี และการประนีประนอมซึ่งก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในระบบการบริหารงาน เพราะหลักของขงจื้อได้กำหนดตำแหน่งของคนในสังคมไว้อย่างชัดเจนทำให้การจัดลำดับในองค์กรเป็นไปได้ง่ายโดยยึดหลักความอาวุโส หลักคำสอนขงจื้อได้กลายเป็นพื้นฐานสำคัญที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และสามารถพัฒนาประเทศได้อย่างรวดเร็ว

จากการศึกษาสังคมเกาหลีในบริบทด้านสังคมและวัฒนธรรมสามารถกล่าวได้ว่าแม้ว่าเกาหลีใต้จะปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยที่ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน และประเทศเกาหลีใต้นั้นจะมีศาสนา

และความเชื่อที่หลากหลาย แต่เมื่อพิจารณาดูแล้วจะเห็นได้ว่า ในสังคมเกาหลียังคงเหลือร่องรอยความคิดของลัทธิขงจื้อในกระบวนการทางสังคม หรือวัฒนธรรมต่าง ๆ เป็นเพราะอิทธิพลของลัทธิขงจื้อนั้นฝังรากลึกจากรุ่นสู่รุ่นของคนเกาหลีทำให้ค่านิยมหลาย ๆ อย่างยังปรากฏให้เห็นทั่วไปในสังคมของคนเกาหลี ทั้งการเคารพผู้อาวุโส เคารพเจ้านาย แม้กระทั่งค่านิยมชายเป็นใหญ่ ที่คิดว่าผู้หญิงไม่มีความสามารถเทียบเท่าผู้ชาย ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ มีการแบ่งแยกเกิดขึ้น ผู้หญิงถูกจำกัดหน้าที่ความสามารถ ถึงแม้ว่าประเทศจะพัฒนาขึ้นแล้วก็ตามแต่ระบบความคิดนี้ยังคงมีอิทธิพลต่อคนในชาติอยู่ และแม้ว่าในปัจจุบันผู้หญิงจะได้รับการยอมรับมากขึ้นในสังคมก็จริงแต่เมื่อมีการรณรงค์เกี่ยวกับสิทธิสตรีก็ทำให้กลายเป็นประเด็นในเกาหลีได้ เห็นได้จากเกือบทุกครั้งที่มีการร้องหรือคนที่มีชื่อเสียงให้ความสนใจกับคตินิยมสิทธิสตรีจะถูกสังคมโจมตีจนเป็นเรื่องราวใหญ่โต สะท้อนให้เห็นความไม่เท่าเทียมกันระหว่างชายหญิงในสังคม อีกทั้งเรื่องความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวที่ยังคงอยู่ภายใต้อิทธิพลของลัทธิขงจื้อคือหัวหน้าครอบครัว มีอำนาจสูงสุดในบ้าน ทุกคนต้องเคารพ และเชื่อฟัง แม้กระทั่งการบริหารงานขององค์กรซึ่งประเทศเกาหลีได้ให้ความสำคัญกับการทำงานซึ่งเป็นหลักที่ได้รับอิทธิพลจากลัทธิซึ่งเข้ามามีส่วนในการจัดการบริหาร จัดแบบแผนเพื่อให้เกิดผลสำเร็จในธุรกิจ แต่ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงมากมายทำให้ทัศนคติของคนเกาหลีก็เริ่มกลายเป็นปัจเจกชนมากขึ้น พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ในเกาหลีได้เปลี่ยนโครงสร้างทางวัฒนธรรมใหม่อยู่ตลอดทุกยุคทุกสมัยโดยสะท้อนการดัดแปลง ลัทธิขงจื้อในจีน สู่วิถีความเป็นขงจื้อใหม่ สังคมแห่งการทำงานในยุคทุนนิยม การแข่งขันกันใช้อำชีพ ความชิงไหวชิงพริบในทางธุรกิจ จนเป็นค่านิยมที่สำคัญในสังคม เกาหลีจะต้องต่อสู้กับงานมากมายกว่าจะเป็นที่ยอมรับในสังคม ต้องใช้เวลาขยันและเวลาพิสูจน์เพื่อพิสูจน์ตนเอง

3.2 เศรษฐกิจ

เกาหลีใต้เป็นประเทศที่มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจมาก ในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เกาหลีใต้ใช้ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมนี้มาตั้งแต่ในสมัยของนายพล ปัก จุงฮี ที่มีการนำเอาระบบเผด็จการทุนนิยมมาใช้ในรูปแบบของระบบเผด็จการทุนนิยม หมายถึง ประเทศที่ใช้ระบบเผด็จการทางการเมืองและใช้ระบบทุนนิยมในทางเศรษฐกิจ ประเทศที่ใช้ระบบนี้ส่วนใหญ่เป็นประเทศกำลังพัฒนาหรือประเทศที่เกิดใหม่หลังสงครามโลกครั้งที่สอง ภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศเกาหลีใต้บอบช้ำจากสงครามมาก แต่ด้วยความช่วยเหลือของสหรัฐอเมริกา แผนพัฒนาเศรษฐกิจของปัก จุงฮี และระบบเผด็จการทุนนิยมก็ช่วยทำให้ประเทศนี้มีความก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ถึงแม้ว่าเขาจะไม่ใช่อประธานาธิบดีคนแรกของประเทศ และเข้ามาด้วยวิธีการรัฐประหาร แต่นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของเขา ก็สร้างความเจริญให้กับประเทศจนประชาชนเคารพนับถือได้ ถึงแม้ว่าในช่วงท้ายๆของการดำรง

ตำแหน่งเขาจะถูกเดินขบวนประท้วงจากความเผด็จการของเขาก็ตาม และในปัจจุบันเกาหลีก็ยังคงใช้ระบบทุนนิยมอยู่ แต่เปลี่ยนจากเผด็จการทุนนิยมเป็น ระบบทุนนิยมประชาธิปไตยแล้วก็ตาม

นอกจากนี้ค่านิยมในการบริโภคในระบบทุนนิยมนั้นเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความต้องการด้านวัตถุ โดยด้านวัตถุนั้นสิ่งที่จะสามารถตอบสนองได้ก็คือเงิน ด้วยความต้องการที่มากขึ้นแบบก้าวกระโดดทำให้เกิดปัญหา และสิ่งที่ตามมากับระบบทุนนิยมก็คือ ค่านิยมทางด้านวัตถุ เนื่องจากสังคมวัตถุนิยมจะนับถือคนที่มีวัตถุมากกว่า แพงกว่า ดีกว่า โดยไม่ได้มองให้ลึกซึ้งว่าวัตถุนั้นนั้นได้มาด้วยวิธีใด เพราะคนจะไม่ให้ความสำคัญกับคุณธรรม ศีลธรรม หรือจริยธรรม หากจะพูดให้ชัดขึ้น วัตถุนิยม หมายถึง แบบแผนการใช้ชีวิตของคนในสังคมที่ปรารถนาเพียงความสุขทางอารมณ์ ต้องการที่จะครอบครองเป็นเจ้าของวัตถุสิ่งของ หรือความสะดวกรสบายทางกายภาพ โดยมองข้ามคุณค่าทางศีลธรรมและจิตใจ

บทที่ 4

ภาพสะท้อนสังคมเกาหลีใต้ และลักษณะนิสัยตัวละครที่ถูกหล่อหลอมจากสภาพสังคม

ภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal เป็นเรื่องราวของยูจียอน ผู้หญิงที่ต้องทำงานในบาร์หาเงินใช้หนี้แทนเพื่อนสนิทที่ก่อหนี้ไว้ ด้วยภาระหนี้สินบีบบังคับ ทำให้จียอนต้องไปสมัครเป็นผู้ดูแลมหาเศรษฐีคิมชอกกู แลกกับเงินตอบแทนจำนวนมาก แต่นั่นเป็นเพียงจุดเริ่มต้นของเรื่องทั้งหมด เมื่อจียอนได้พบกับซิงยอล ลูกชายนอกสมรสของคิมชอกกู และได้ตกลงทำสัญญาลับร่วมกัน เพื่อแลกกับมรดกจำนวนมหาศาล

จากการศึกษาสังคมเกาหลีใต้จากภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal ผ่านตัวละครหลัก ซึ่งตัวละครแต่ละตัวยังมีปัญหา ในขณะเดียวกันตัวละครก็สะท้อนภาพสังคมในแง่มุมต่าง ๆ ที่สำคัญ และยังบอกได้ว่าสังคมเช่นนี้ สามารถทำให้มนุษย์เปลี่ยนลักษณะนิสัยได้อย่างไร โดยการศึกษาส่วนนี้จะวิเคราะห์สังคมเกาหลีใต้ผ่านตัวละครหลักอันได้แก่ คิมชอกกู ซิงยอล จียอน เลขาเฮยจิน คาคัน และนายมินซู

วิเคราะห์ผ่านตัวละคร

4.1 คิมชอกกู

คิมชอกกูเป็นมหาเศรษฐีเจ้าของธุรกิจคาสโนในมาเก๊าที่มีอำนาจควบคุมสูงสุด และเป็นเจ้าของเรือยอร์ชที่เป็นฉากบูเรื่อง ซึ่งเรือยอร์ชอาจกล่าวได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของระบบทุนนิยม ความร่ำรวย

ภูมิหลังของตัวละคร

คิมชอกกูเป็นคนซีโมโห และเคยทำงานเป็นตัวตลกที่ถูกควบคุมด้วยเสียงนกหวีดเพื่อจัดระเบียบในการทำงาน เมื่อกลายเป็นมหาเศรษฐีก็นำระบบนั้นมาใช้ควบคุมลูกน้องบนเรือ ครอบครัวของคิมชอกกูประกอบด้วยภรรยา และลูกหนึ่งคน ทั้งคู่ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิตระหว่างไปชมการแสดงเปียโนของคิมชอกกู

สะท้อนสังคมชายเป็นใหญ่

ตัวละครคิมชอกกูสะท้อนสังคมของเกาหลีใต้อย่างชัดเจนในเรื่องของแนวคิดชายเป็นใหญ่ เห็นได้จากฉากที่จียอนขึ้นเรือยอร์ชครั้งแรกและถูกปฏิบัติด้วยคำพูดดูถูก ฉากที่เล่นหมากรุกมีประโยคที่พูดว่า “หมากรุกเป็นเกมที่ต้องใช้การวิเคราะห์ ดังนั้นถ้าให้ผู้หญิงเล่น ยังไงก็ไม่มีทางชนะ เหตุผลเพราะผู้หญิงมีความเง่าอยู่ 30 เปอร์เซ็นต์ ความหยิ่งยโส 10 เปอร์เซ็นต์ และอีก 60 เปอร์เซ็นต์ที่เหลือคือความคลั่งไคล้ กระเป๋าผ้าฝีมือนักออกแบบชาวอิตาเลียน” รวมถึงฉากที่จียอนชนะหมากรุกคิมชอกกูก็มองว่าจียอนอยาก

ได้เงินและหวังผลประโยชน์จากตัวเอง ด้วยประโยคแบบนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้ชายยังมองว่าผู้หญิงไม่มีความสามารถ หรือความรู้ในเรื่องที่ต้องใช้ปัญญา

สะท้อนสังคมทุนนิยม

สะท้อนให้เห็นถึงอำนาจของนายจ้างที่เป็นอำนาจเด็ดขาดมีสิทธิ์ในการออกคำสั่งโดยลูกน้องก็ไม่กล้าค้านเพราะตกอยู่ภายใต้การควบคุม เช่น เรื่องค่าจ้างงาน เป็นต้น เห็นได้จากฉากที่คิมชอกกูโมโหคาห์นเพราะตัดสายเบ็ดตกปลา จึงสั่งให้คนกระโดดลงไปจับปลาทั้งที่คาห์นว่ายน้ำไม่เป็น และออกคำสั่งว่าหากใครลงไปช่วยจะโดนไล่ออก ผลก็คือไม่มีใครช่วย หรือเข้าข้างคาห์นเลยยกเว้นจียอน และเนื่องด้วยสังคมทุนนิยมที่มีเงินเป็นปัจจัยสำคัญ ทำให้คนรอบตัวเข้าหาเพราะหวังผลประโยชน์ทำให้คิมชอกกูโมโหใจลูกเรือของตนเอง เห็นได้จากสุนัขที่เลี้ยงบนเรือติดกล้องไว้เพื่อจับตามองลูกเรือว่ามีพฤติกรรมอย่างไร ตรวจสอบการกระทำต่าง ๆ ของลูกเรือ

ความนิยมทางด้านวัตถุ

“วัตถุนิยม หมายถึง แบบแผนการใช้ชีวิตของคนในสังคมที่ปรารถนาเพียงความสุขทางอารมณ์ ต้องการครอบครองเป็นเจ้าของวัตถุสิ่งของหรือความสะดวกสบายทางกายภาพ โดยมองข้ามคุณค่าทางศีลธรรมและจิตใจ” จากคำกล่าวเบื้องต้นจะเห็นได้ว่าบนเรือของคิมชอกกูมีของแพงอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งเปียโน เหล้า ไวน์ เฟอร์นิเจอร์ต่างๆ เห็นได้ว่าคิมชอกกูมีความสุขกับสิ่งของเหล่านี้ ซึ่งสะท้อนความเป็นวัตถุนิยมของตัวละครที่ให้ความสำคัญกับวัตถุอย่างมาก

นอกจากนี้ยังมีค่านิยมด้านการทำงานที่สะท้อนผ่านตัวละคร คือความประสบความสำเร็จจากการทำงานหนักของคิมชอกกู ที่จากเดิมทำงานอยู่คณะตลกแต่ก็ผันตัวจนกลายเป็นมหาเศรษฐีได้ อีกทั้งค่านิยมด้านครอบครัวจะเห็นได้ว่าคิมชอกกูไม่สนใจซิงยอลที่เป็นลูกนอกสมรส สะท้อนถึงคนเกาหลีที่มีทัศนคติว่าการมีบุตรต้องเกิดจากการสมรสเท่านั้นทำให้คิมชอกกูไม่ยอมรับว่าซิงยอลเป็นลูกของตัวเอง

ลักษณะนิสัยของตัวละครที่ถูกหล่อหลอมจากสภาพสังคม

ด้วยสภาพสังคมและสถานการณ์ที่ตัวละครคิมชอกกูได้ประสบนั้นทำให้คิมชอกกูที่เคยเป็นคนอารมณ์เย็นกลายเป็นคนไม่ไว้ใจคนรอบตัว ถูกผู้หญิง เนื่องจากคนที่เข้าหาคิมชอกกูนั้นเข้ามาเพื่อหวังผลประโยชน์จากเขา และด้วยความที่ครอบครัวของตนเสียชีวิตจากอุบัติเหตุในระหว่างที่ไปดูการแสดงเปียโนของตนทำให้คิมชอกกูกลายเป็นคนอารมณ์ร้อนเพราะไม่มีภรรยาที่รักคอยเตือน และเมื่อมีคนพูดถึงเปียโนทำให้คิมชอกกูนึกถึงภรรยาและโทษตัวเองว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้ภรรยาเสียชีวิต และด้วยสังคมทุนนิยมเช่นนี้ทำให้คิมชอกกูหยิ่งทะนงในตนเองเพราะถือว่าตัวเองเป็นคนที่มั่งคั่งเงินที่จะควบคุมคนที่อยู่ภายใต้อำนาจของตน

4.2 ซิงยอล

ซิงยอลเป็นลูกนอกสมรสของคิมชอกกูทำงานให้กับคิมชอกกูเป็นเวลายาวนานนับ 10 ปี

ภูมิหลังของตัวละคร

ตัวละครซิงยอลมีภูมิหลังที่เจ็บปวดเกี่ยวกับแม่ของตัวเองที่ตายเนื่องจากไม่มีเงินค่ายาและค่ารักษา ติดต่อขอความช่วยเหลือคิมชอกกูไปก็ถูกปฏิเสธ ปมของเรื่องเกิดจากซิงยอลต้องการมรดกเพราะคิมชอกกูได้เปลี่ยนพินัยกรรมคือจะบริจาคเงินทั้งหมดของตนให้กับการกุศล ทำให้ซิงยอลได้วางแผนทั้งหมดขึ้นมา

ค่านิยมด้านการทำงาน

หลังจากที่แม่ของซิงยอลเสียชีวิตด้วยโรคไปนั้น คิมชอกกูก็พาซิงยอลมาอยู่ด้วยและเพื่อพิสูจน์ตัวเองให้คิมชอกกูที่มีศักดิ์เป็นพ่อเห็นว่าเขาสามารถบริหารงานต่อได้ ซิงยอลพยายามทุกทางเพื่อเป็นที่ยอมรับของคิมชอกกู สะท้อนค่านิยมด้านการทำงานของสังคมเกาหลีที่จะต้องทำงานหนักเพื่อพิสูจน์ตัวเองเพื่อให้สังคมยอมรับ

สะท้อนสังคมทุนนิยม

ตัวละครซิงยอลสะท้อนให้เห็นถึงสังคมทุนนิยมได้ค่อนข้างชัดเจนเพราะสังคมทุนนิมนั้นเจ้านายต้องอาศัยหลัก ดูคนออก บอกคนได้ ใช้คนเป็น ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีในตัวละครซิงยอลอีกทั้งซิงยอลเป็นนักธุรกิจที่เป็นอาชีพที่ตั้งอยู่บนระบบทุนนิยมที่ให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ มองว่าผลประโยชน์ของตนสำคัญที่สุดโดยไม่สนว่าใครจะถูกทิ้งไว้ข้างหลังบ้าง

ด้วยสภาพสังคมที่ซิงยอลเจอมานั้นสามารถกล่าวได้ว่าทุนนิยมได้ทำลายความหมายของการมีชีวิตอยู่ทำให้มนุษย์ติดอยู่กับอุดมการณ์ทุนนิยมซึ่งคือการแสวงหากำไรสูงสุดโดยเชื่อว่าผลกำไรสูงสุดจะทำให้ร่ำรวย และมีความสุขได้จากเงินจำนวนมาก แต่กลับกลายเป็นว่ามนุษย์ติดอยู่กับกำไรจนละเลยชีวิตด้านอื่น สูญเสียความเป็นมนุษย์ ด้วยสภาพสังคมแบบนี้ทำให้ตัวละครถูกหล่อหลอมให้กลายเป็นคนจิตใจด้านชา หรือไร้หัวใจนั่นเอง

4.3 ยูจียอน

ยูจียอนเป็นคนเกาหลีที่มาทำงานที่มาเก๊า เป็นหนึ่งในแผนการของซิงยอล

ภูมิหลังของตัวละคร

จากที่เคยเป็นโกด็กก็กลายมาเป็นสาวเสิร์ฟในบาร์เพราะถูกเพื่อนโกงเงิน ทำให้จียอนรับข้อเสนอของซิงยอลที่ต้องแต่งงานกับคิมชอกกู จะเห็นได้ว่ายูจียอนเป็นคนที่เชื่อคนง่าย ไว้วางใจคนจึงทำให้ยูจียอนตกอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบากเพราะคนอื่นหลายครั้ง เช่น การถูกโกงเงินเข้าไปซ้ำมาเป็นต้น

สะท้อนสังคมชายเป็นใหญ่

ตัวละครจียอนเป็นอีกหนึ่งตัวละครที่สะท้อนเรื่องค่านิยมด้านความเป็นหญิงในสังคมชายเป็นใหญ่ของเกาหลี เห็นได้จากฉากที่จียอนไปสัมภาษณ์งาน จะเห็นได้ว่าจียอนให้เกียรติผู้ว่าจ้างโดยการแต่งตัวสุภาพต่างจากผู้หญิงคนอื่นที่มาสัมภาษณ์โดยใส่แค่เสื้อยืดกางเกงยีนส์ สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าคนเกาหลีให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ภายนอกเป็นอย่างมาก กล่าวได้ว่าประเทศเกาหลีได้เป็นประเทศที่เสพติดภาพลักษณ์อย่างหนักสะท้อนออกมาเป็นประเทศที่มีชื่อเสียงทางการแพทย์โดยเฉพาะทางด้านศัลยกรรม เนื่องจากคนเกาหลีมีการแข่งขันที่สูงด้านการทำงาน รูปร่าง หน้าตาเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้มีความได้เปรียบกว่าคนอื่น ยิ่งประเทศเกาหลีได้เป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมสื่อที่ก้าวไกล อีกทั้งยังส่งออกวัฒนธรรมผ่านสื่อ เป็นผู้นำในเรื่องของการแสดง การบันเทิงต่าง ๆ ที่ต้องใช้หน้าตาและความสามารถในการทำงานก็ยิ่งทำให้เรื่องของภาพลักษณ์มีความสำคัญ นอกจากนี้ในภาพยนตร์เรื่องนี้ก็สะท้อนสังคมชายเป็นใหญ่ที่ผู้หญิงถูกควบคุมด้านความสวยความงามเนื่องจากระบบชายเป็นใหญ่ได้สร้างความเชื่อที่ว่าคุณค่าของผู้หญิงอยู่ที่ความสวยและความสาว กล่าวคือผู้หญิงต้องสวยเพื่อตอบสนองภาพผู้หญิงในอุดมคติของผู้ชาย ทำให้ผู้หญิงเกาหลีนั้นให้ความสำคัญกับเรื่องภาพลักษณ์เป็นอย่างมากสะท้อนให้เห็นจากฉากก่อนที่จียอนจะขึ้นเรือยอร์ชครั้งแรก จียอนก็ถูกแปลงโฉมให้ตรงกับภาพลักษณ์ในอุดมคติของคิมชอกกู

สะท้อนสังคมทุนนิยม

ตัวละครยูจียอนมีภูมิหลังเป็นคนที่ยากจนกว่าคนอื่น เห็นได้จากไวใจให้เพื่อนยืมเงินจนขั้นโดนโกง แต่ก็ยังเชื่อใจซึ่งยอลจนกลายเป็นเหยื่ออีกครั้ง ด้วยสภาพสังคมแบบนี้ซึ่งยอลเปรียบเสมือนเจ้าของธุรกิจในระบบทุนนิยม และจียอนเปรียบได้กับผู้ใช้แรงงานซึ่งถูกเอาเปรียบและผลเสียก็ตกอยู่ที่ผู้ที่ไม่มีความสามารถในการตัดสินใจ

4.4 เลขาเฮยจิน

เฮยจินเป็นเลขาของคิมชอกกูซึ่งคิมชอกกูเคยช่วยไม่ให้เฮยจินฆ่าตัวตาย ถือได้ว่าคิมชอกกูเป็นผู้มีพระคุณของเฮยจิน

สะท้อนค่านิยมด้านการทำงาน

ตัวละครเฮยจินสะท้อนสังคมเกาหลีในเรื่องค่านิยมด้านการทำงาน ความสัมพันธ์ของเจ้านายและลูกน้องที่ลูกน้องมีความเคารพ ซื่อสัตย์ เป็นที่ไวใจของเจ้านาย อาจจะไม่ใช่แค่ในสังคมเกาหลี แต่ในทุก ๆ สังคมก็ถือได้ว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ หากแต่เกาหลีเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญในการทำงาน เน้นทำงานหนักทุ่มเทให้กับงาน ตัวละครนี้สะท้อนให้เห็นถึงความใส่ใจในตัวของเจ้านายที่เห็นว่ามีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้นเห็นได้จากฉากที่เฮยจินแจ้งตำรวจให้มาสอบสวนจียอน อีกทั้งความเคารพ ความเชื่อใจที่มีต่อเจ้านาย จากฉากที่

จียอนพูดว่า “ฉันเปลี่ยนตัวเองได้ถ้าฉันไม่ชอบสิ่งที่ฉันเป็นอยู่ ฉันก็แค่ต้องมองตัวเองในกระจกแล้วพูดออกมาด้วยความจริงใจเหมือนอย่างที่ว่าตลกคนนั้นเคยทำ” เป็นประโยคที่คิมชอกกุเคยพูดไว้ซึ่งถ้าจียอนรู้เรื่องนี้ก็หมายความว่าคิมชอกกุเห็นจียอนเป็นคนในครอบครัวที่สามารถไว้วางใจได้ ทำให้ฮเยจินเลือกที่จะช่วยจียอนเพราะเชื่อใจคิมชอกกุ

4.5 คาห์น

คาห์นเป็นลูกเรือชาวปากีสถานที่ทำงานให้กับคิมชอกกุ ตัวละครของคาห์นสะท้อนสังคมเกาหลีที่ยังไม่ค่อยให้เกียรติ หรือยอมรับต่างชาติมากนัก เห็นได้จากฉากที่คิมชอกกุโมโหที่คาห์นตัดสายเบ็ดตกปลา และไล่คาห์นกลับบ้านประเทศตัวเอง แต่ถ้าไม่อยากกลับไปก็ให้กระโดดลงไปจับปลาในทะเล หรือไม่ก็ต้องกินสันนอกที่ถูกขว้างลงพื้นซึ่งคาห์นเป็นอิสลาม

4.6 นายมินซู

นายมินซูเป็นนายที่เลขาฮเยจินจ้างมาเพื่อช่วยจียอนให้พ้นข้อหาฆาตกรรมคิมชอกกุ ในสังคมทุนนิยมทุกคนต้องใช้จ่ายเงินในการดำรงชีวิต การหาผลประโยชน์เพื่อตัวเองเป็นเรื่องที่สำคัญโดยตัวละครนายมินซูเห็นว่าจียอนจะกลายเป็นเศรษฐินีแน่นอนยืนยันได้จากที่เลขาฮเยจินจ้างตนมาช่วยจึงฝากตัวเอง และให้นามบัตรติดต่อหากจียอนพันผิด

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าประเทศเกาหลีใต้มีศาสนาที่หลากหลาย แต่แนวคิดของขงจื้อที่มีมาตั้งแต่ยุคโบราณยังคงมีอิทธิพลต่อคนในปัจจุบัน แนวคิดของขงจื้อส่งผลต่อด้านหน้าที่การงาน แบบแผนการใช้ชีวิต เรื่องครอบครัว รวมไปถึงการสร้างโลกทัศน์ ขงจื้อก็ยังเข้ามามีบทบาท และเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตของคนในประเทศเกาหลีใต้ แนวคิดของขงจื้อสอนให้คนมีความพยายาม และทำงานหนักเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพในการทำงาน และเป็นที่ยอมรับของครอบครัว หรือแม้กระทั่งเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม อีกทั้งครอบครัวของชาวเกาหลีก็เป็นไปตามระเบียบแบบแผน หัวหน้าครอบครัว หรือคนในองค์กรต่าง ๆ มีอำนาจสูงสุดในบ้าน ทุกคนต้องเคารพเชื่อฟัง นอกจากนี้สังคมเกาหลียังมีระบบชายเป็นใหญ่ซึ่งเป็นความคิดที่ได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดของขงจื้อ ซึ่งในปัจจุบันแม้ว่าผู้หญิงในสังคมเกาหลีจะมีบทบาทมากขึ้น เช่น ด้านการศึกษา ด้านการทำงาน เป็นต้น แต่ในขณะเดียวกันผู้หญิงก็ยังถูกตีกรอบโดยความคิดของผู้ชายเห็นได้จากในภาพยนตร์ที่มีการกำหนดคุณค่าของผู้หญิงจากรูปลักษณ์ภายนอก ทำให้บางครั้งผู้หญิงจะต้องปรับปรุงตัวเองให้สวยขึ้นเพื่อตอบสนองภาพผู้หญิงในอุดมคติของผู้ชาย

ในสมัยของประธานาธิบดี พัคจุงฮี ได้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเผด็จการมาใช้ทำให้ประเทศเกาหลีใต้เจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว ประเทศเกาหลีใต้มีระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่เข้มแข็ง และใหญ่โตจนสามารถพัฒนาประเทศให้ดีขึ้นได้ และถึงแม้เศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้จะเติบโตได้เร็วขึ้นด้วยระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม แต่ก็นำมาซึ่งข้อเสียได้ด้วยเช่นกัน ค่านิยมในการบริโภคในระบบทุนนิยมทำให้เกิดความต้องการด้านวัตถุ โดยสิ่งที่สามารถตอบสนองได้ก็คือเงิน และด้วยความต้องการที่มากขึ้นแบบก้าวกระโดดทำให้เกิดปัญหา เช่น ค่านิยมทางด้านวัตถุ

จากการศึกษาตัวละครพบว่าลักษณะตัวละครที่ถูกหล่อหลอมจากสภาพสังคมถูกขัดเกลามาจากกระบวนการทางสังคมนั้นมีผลทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพตามแนวทางที่สังคมต้องการโดยมีองค์กรที่ทำหน้าที่ขัดเกลาทางสังคมที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ครอบครัว กลุ่มเพื่อน ศาสนา และสื่อมวลชน เป็นต้น ภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal ได้สะท้อนให้เห็นถึงค่านิยม และโลกทัศน์ของคนเกาหลีใต้ผ่านตัวละคร 6 คน ตัวละครแรก คือ คิมชอกกุกที่ทำหน้าที่สะท้อนค่านิยมในสังคมชายเป็นใหญ่ผ่านทั้งทางคำพูดที่ดูถูกผู้หญิงว่าไม่มีความรู้ เห็นแก่เงิน ไม่ให้เกียรติ มองว่าผู้หญิงไม่มีความสามารถ แก้ไขปัญหาที่ต้องใช้ปัญญาไม่ได้ และสะท้อนความมีอำนาจของนายจ้างในสังคมทุนนิยม คือมีอำนาจเด็ดขาดในการตัดสินใจ เพราะเป็น

เจ้าของปัจจัยซึ่งก็คือเงินค่าจ้าง ตัวละครที่สอง คือ ซิงยอล เป็นตัวละครที่สะท้อนสังคมทุนนิยม และข้อเสียของทุนนิยมที่ทำให้มนุษย์ติดอยู่กับการแสวงหากำไรจนละเลยชีวิตด้านอื่นกระทั่งสูญเสียความเป็นมนุษย์ โดยตัวละครซิงยอลมองว่าผลประโยชน์ของตนเองสำคัญที่สุดจึงวางแผนการฆาตกรรมขึ้นมาโดยไม่สนว่าคนที่รับผลของการกระทำนั้นจะเป็นอย่างไร นอกจากนี้ก็สะท้อนค่านิยมด้านการทำงานของคนเกาหลีใต้เห็นได้ว่าซิงยอลต้องทำงานอย่างหนักเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของคิมชอกกุ ตัวละครที่สาม คือ ยูจียอน เป็นตัวละครที่สะท้อนค่านิยมด้านความเป็นหญิงในสังคมชายเป็นใหญ่ คือ คนเกาหลีให้ความสำคัญกับรูปลักษณ์ภายนอก อีกทั้งยังสะท้อนค่านิยมที่กำหนดคุณค่าของผู้หญิงในประเทศเกาหลีได้อีกด้วยคือผู้หญิงถูกมองว่าคุณค่าของตัวเองอยู่ที่รูปลักษณ์ภายนอกผู้หญิงจึงต้องปรับตัวเองให้สวยขึ้นดูดีขึ้นเพื่อตอบสนองภาพผู้หญิงในอุดมคติของผู้ชาย ตัวละครที่สี่ คือ เลหาฮยเจจิน เป็นตัวละครที่สะท้อนค่านิยมที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเจ้านายกับลูกน้อง คือ ลูกน้องเคารพ ชื่อสัตย์ และเป็นหัวใจของเจ้านาย ตัวละครที่ห้า คือ คาห์น เป็นตัวละครที่สะท้อนสังคมเกาหลีในเรื่องของสังคมที่ยังมีผู้ใหญ่บางกลุ่มที่ยังไม่เปิดรับชาวต่างชาติมากนัก สะท้อนให้เห็นว่าประเทศเกาหลีใต้ยังคงมีความเป็นชาตินิยมอยู่ และตัวละครสุดท้าย คือ ทนายมินซู เป็นตัวละครที่สะท้อนการเอาตัวรอดในสังคมทุนนิยมที่ต้องแสวงหากำไรเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง

บรรณานุกรม

หนังสือ และเอกสารตีพิมพ์ (ภาษาไทย)

- จามจุรี นิชยันต์ และมารศรี สอทิพย์. (2559). ภาพแทนของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากการนำเสนอผ่านนวนิยายไทย. ขอนแก่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดำรงค์ ฐานดี. (2532). สังคมและวัฒนธรรมเกาหลี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
เมธี เอี่ยมวราร. (2549). ว่าด้วยทุน(ฉบับย่อ). กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- ดำรงค์ ฐานดี. (2532). ลัทธิการเมืองและยุทธศาสตร์การพัฒนาของสาธารณรัฐเกาหลี. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ดำรงค์ ฐานดี. (2555). คนเกาหลี : มุมมองจากคนภายใน. ศูนย์เกาหลีศึกษา: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- สมาน เหล่าดำรงชัย. (2561). พัฒนาการทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศ
สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารุณี ภูริสินสิทธิ์. (2539). “ความเป็นเพศ” ในแนวคิดพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรม. โดย
คณาจารย์ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

หนังสือ และเอกสารตีพิมพ์ (ภาษาอังกฤษ)

- Stuart Hall. (1 9 9 7). Representation : Culture Representations and Signifying
Practices. London.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). เข้าถึงเมื่อ 13 กันยายน 2561. เข้าถึงได้จาก
http://www.mots.go.th/ewt_dl_link.php?nid=7114
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2558). บทเรียนจากเกาหลีใต้ : การเปลี่ยนผ่านสู่ประเทศที่มีรายได้สูง.
เข้าถึงเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2561. เข้าถึงได้จาก<http://www.kriengsak.com>
- ธเนศวร์ เจริญเมือง. (2560). นิตยสารศิลปวัฒนธรรม ฉบับกุมภาพันธ์ 2560 เข้าถึงเมื่อ 13 กันยายน
2561. เข้าถึงได้จาก <https://www.silpa-mag.com/club/art-and-culture>

วิชัย แสงดาวฉาย. (2555). เกาหลี: จากมุมมองของผู้ผ่านไปเยือน. เข้าถึงเมื่อ 13 กันยายน 2561.
เข้าถึงได้จาก <http://socanth.tu.ac.th/blogs/vichai-korea-2555/>

ชญาณิชฐ์ เชิดธรรมธร. (2561). ไอดอลเกาหลี อ่านหนังสือเฟมินิสม์สะท้อนถึงใคร?. มติชนสุดสัปดาห์
ฉบับ วันที่ 6 - 12 เมษายน 2561. เข้าถึงเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2561 เข้าถึงได้จาก
https://www.matichonweekly.com/intrend/article_90459

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวภัสวดี วิฑูฒิศักดิ์
วัน เดือน ปี เกิด	26 พฤศจิกายน 2539
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	99/4 หมู่บ้านพัชรารักษ์ ถนนพุทธมณฑลสาย2 ซอย11 แขวงบางไผ่ เขตบางแค จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10160
ประวัติการศึกษา	
2558 – ปัจจุบัน	ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ คณะอักษรศาสตร์ สาขาเอเชียศึกษา ภาษาเกาหลี
2552 – 2557	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมสาริตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

แบบโอนสิทธิ์ภาคนิพนธ์
เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้าพเจ้า	นางสาวภัสวดี วิฑูฒิศักดิ์
นักศึกษาชั้นปีที่ 4	วิชาเอกเอเชียศึกษา ภาษาเกาหลี
ชื่อสารนิพนธ์	ภาพสะท้อนสังคมประเทศเกาหลีใต้จากตัวละคร ผ่านภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรสรเสริญ สันติธัญวงค์
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	99/4 หมู่บ้านพัชรารามณ์ ถนนพุทธมณฑลสาย 2 ซอย 11 แขวงบางไผ่ เขตบางแค จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10160
หมายเลขโทรศัพท์	0855691004

ลิขสิทธิ์ของภาคนิพนธ์อันเป็นผลจากการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต ข้าพเจ้ายินดีโอนลิขสิทธิ์ตามมาตรา 17 วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 เป็นของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีกำหนดตลอดอายุการคุ้มครองสิทธิ์

ลงนามผู้โอน.....

(นางสาวภัสวดี วิฑูฒิศักดิ์)

ลงนามผู้รับโอน.....

(.....)